

Mlaš tednik

Koroški glasnik

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

3. leto / številka 26

V Celovcu, dne 27. junija 1951

Cena 70 grošev

Novi dokazi

Okoli 1. junija 1951 so odigrali na Koroškem novo komedijo pod naslovom „Ljudsko štetje“.

Vsakihi deset let se ponavlja podobna igra. Letos pa so tej komediji dodali še novo dejanje „Vindišarji“. Uradni organi — torej zastopniki oblasti — so pred štetjem imeli posebne tečaje za številne komisarje. Na teh tečajih so številnim komisarjem dajali navodila o „občevalnem jeziku“.

Zelo se čudimo, da se je celo katoliško usmerjeni namestnik okrajnega glavarja udeležil te gonje.

„Jezik, katerega govorijo koroški Slovenci, ni slovenski, vindišarski je. Pismene slovenščine koroški Slovenci ne znajo in ne razumejo. Če boste zapisali „slovenski občevalni jezik“, morate računati, da bo posebna komisija ugotovila, če ste zmožni pismene slovenščine.“

Po takih in podobnih navodilih, ponekod so celo strašili s spremembo državne meje, so šli številni komisarji na delo. Zvesto so izvajali in vršili poverjene jim naloge.

„Kako govorite doma?“ „Slovenji“, je bil odgovor. „Pa to vendar ni slovenščina, to je vindiš. Kako govorite z g. učiteljem, z orožnikom, na pošti in na davkariji, tam pa vendar govorite nemški, — torej je več občevalni jezik vindiš-deutsch ali deutsch-vindiš.“

To so uradne ugotovitve in kaj dokazujejo?

1. Vse uradniški aparat in vsi uradi v takozvanem jezikovno mešanem ozemlju so nemški ali vsaj slovenskega uradovanja nikjer ni. Ko pa smo Slovenci postavili svoje zahteve, da morajo uradniki v jezikovno mešanem ozemlju znati oba deželna jezika, — nemškega in slovenskega —, je bila v koroškem časopisju izbruhnila revolucija. Soviniste, iredentiste in revolucionarje so nas imenovali, očitali so nam, da hočemo posloveniti vso deželo. Par mesecev prej pa so na londonski in pariški konferenci po svojih zastopnikih svetovni javnosti zagotavljali, da so Slovenci in slovenščina v deželi popolnoma enakopravni.

2. Način ljudskega štetja že sedaj dokazuje, da merodajni v deželi zavestno nočejo in se tudi ne bodo držali predpisov člena 7. državne pogodbe za Avstrijo, ki ne pozna vindišarjev, marveč le Slovence na Koroškem in Štajerskem ter Hrvat na Gradiščanskem.

3. Nacistična miselnost o iztrebitvi Slovencev v deželi je danes živa, kakor je bila utelešena v koroškem vzdušju v letih nemške zasedbe. Ta miselnost pa je za bodoči razvoj dežele in države lahko usodna. Ta miselnost se izrazito dokumentira v knjigi „Kärnten, Deutscher Süden“, ki se je v zadnjem času zopet pojavila v izložbah celovških knjigarn.

4. Trditve, da Slovenci na Koroškem ne znajo pismene slovenščine, gotovo do neke mere drži. To dejstvo pa je najočitnejši dokaz, da pri nas na Koroškem šolske prilike ne odgovarjajo narodnostnim razmeram. Ni in ne more biti naloga domače hiše, da uči otroke pismenega jezika, te naloge tudi nemški dom ne vrši. Pač pa je naloga šole, da ona poveže mladino od narečja v pismeni jezik in narodovo kulturo.

Te svoje naloge pri nas na Koroškem niti ni vršila in je tudi danes ne vrši. Tu pa leži velika krivda na učitelstvu. Učitelji so bili v veliki meri tudi številni komisarji in oni so zapisovali znameniti „vindiš“ in oni so s tem ravno dokazali, da so sami zelo slabo v jeziku, v katerem naj bi otroke poučevali, izobraženi. Če bi imeli le kosček jezikovnega čuta, bi morali pač tudi dognati, da je ta „vindiš“, katerega govorimo koroški Slovenci, v

Moskva predlaga premirje

V političnem tedenskem pregledu poročamo na kratko, da je sovjetski zastopnik pri Združenih narodih, Jakob Malik, predlagal, naj bi Organizacija združenih narodov sklicala posvetovanje vseh onih držav, ki imajo svoje čete na Koreji.

V zvezi s tem predlogom sovjetskega zastopnika, ki je skoraj enak predlogu ameriškega zunanjega ministra Deana Achesona in pa predlogu glavnega tajnika Združenih narodov, Trygve Lie-a, razpravljajo politiki o tem, ali je ta novi predlog sovjetskega zastopnika izraz iskrene volje Sovjetske zveze po miru ali pa je to samo novo sredstvo sovjetske propagande.

ZDRUŽENE DRŽAVE

Predsednik Truman je k predlogu sovjetskega zastopnika dejal: „Združene države želijo mirno rešitev korejskega spora. Vendar mora biti to resnična rešitev, s katero je vpad na Korejo popolnoma končan in ki naj omogoči mir in varnost na Koreji.“

GLAVNI TAJNIK OZN

Trygve Lie, glavni tajnik Organizacije združenih narodov (OZN), zahteva v svojem odgovoru na sovjetski predlog, naj bi se razgovori o prekinitvi sovražnosti na Koreji pričeli čimprej. Po prekinitvi sovražnosti pa naj bi se začeli razgovori o vseh perečih političnih vprašanjih med Vzhodom in Zahodom. Razgovori naj bi bili v okviru Združenih narodov.

BRITANSKI ZUNANJI MINISTER

Zunanji minister Herbert Morrison je pozdravil predlog sovjetskega zastopnika, vendar pa je priporočal veliko previdnost, ker še ni mogoče reči, če ni tudi ta sovjetski predlog zgolj propaganda. Britanska vlada je zahtevala od sovjetskega zastopnika Jakoba Malika z oziroma na njegov predlog še nekatera nujno potrebna pojasnila.

FRANCOZI IN JUGOSLOVANI

Francoski zunanji minister Schuman je poudarjal, da pomeni sovjetski predlog napredek napram prejšnjim sovjetskim predlogom, ker ne veže prekinitve sovražnosti na Koreji ob 38. vzporedniku na kake politične pogoje. — Tudi jugoslovansko zunanje ministrstvo v svoji izjavi o sovjetskem predlogu pravi, da je ta mogoče samo zgolj propaganda, ako pa je predlog iskren, pomeni to priznanje nepravilnosti dosedanje sovjetske politike.

IN KOREJCI...

V Seoulu, v glavnem mestu Južne Koreje, so na množičnih zborovanjih sklenili z oziroma na sovjetski predlog resolucije, v katerih je rečeno, da mir na svetu ni mogoče, dokler ni zagotovljena neodvisnost celotne Koreje. Nikakor ni mogoče pripoznati prekinitve sovražnosti na 38. vzporedniku, ker to preprečuje vzpostavitev enotnosti Koreje in bi zato imelo to pozneje težke posledice za svetovni mir.

Mesarji in mlinarji

Delavci v živilskih obratih so dobili pred kratkim zvišanje mezd za 12%. Enako zvišanje so zahtevali tudi delavci v mesarskih in mlinarskih obratih. Vendar so se sklicevali mesarji in tudi mlinarji, da jim notranje ministrstvo ne dovoli zahtevanega zvišanja cen mesa in moke in da zato tudi oni ne morejo priznati svojim delavcem zvišanja tedenskega in mesečnega zaslužka.

S tako utemeljitvijo pa delavci niso bili zadovoljni in tudi niso hoteli biti nekako orodje mesarjev in mlinarjev pri

dosegi višjih cen za meso in moko. Zato so sklenili delavci, da začnejo v ponedeljek s splošno stavko. Zato od ponedeljka naprej mesnice ne obratujejo več. Pač pa skrbijo delavci, da so v obratu hladilnice, skrbijo za oskrbovanje živine, ki je pri mesarjih, skrbijo za zakole v sili in pa za preskrbo bolnic z mesom.

Ravno tako so začeli s stavko v ponedeljek tudi delavci v mlinarskih obratih na Dunaju, v torek pa v mlinarskih obratih v ostalih zveznih deželah.

Poplave in nesreče

Zaradi izredne vročine v preteklem tednu se je sneg, katerega je letos pozimi zapadlo več kakor navadno, zelo hitro topil. Vsled tega je zlasti Drava v gornjem teku silno narastla. V nedeljo je narasla reka predrla nasip pri Gornjem Dravogradu in voda se je razlila po njivah in travnikih, preplavila je površino okrog 1500 ha. Tudi dravska cesta je na

vseh pogledih podvržen slovenski jezikovni slovnici. Vsak glagol in vsak samostalnik, ki ga v govoru uporabljamo, sklanjamo in spregamo po pravilih slovenske slovnice in celo besede, ki smo si jih izposodili iz nemščine, ker nam šola ni dala potrebne izobrazbe v materinskem jeziku, oblikujemo po slovenski slovnici.

Če trezno premostrimo okoliščine ljudskega štetja, moramo ugotoviti, da ravno to štetje dokazuje dejstva, katera so hoteli prikriti. To štetje nam je ponoven dokaz, da v domovini marsikaj ni v redu in da mora biti naša skrb, da se ti nedostatk pripravijo. Temu veljaj vse naše delo!

nekaterih mestih do 60 cm preplavljena z vodo.

O večjih poplavih poročajo tudi iz Beljanske doline (Mölltal).

Vodovje narasle reke Inn je preplavilo nekatere mestne dele Innsbrucka, v okolišju Schwaza pa je voda prestopila bregove in poplavlila polja, ter vdrla v hleve in nižje ležeče hiše.

V nedeljo je zavezil neki osebni avto preko cestnega zida ob Millstattskem jezeru v jezero. Dva potnika sta se mogla rešiti, trije pa so utonili v jezeru.

Na poletu iz Južne Afrike v Severno Afriko se je ponesrečilo veliko potniško letalo, v katerem je bilo poleg pilotov in spremnega osobja okrog 40 potnikov. Razbito letalo so našli v afriški džungli, piloti, spremno osobje in vsi potniki pa so bili mrtvi.

Tekstilije, perilo, delavske obleke
najbolj poceni pri

JULIUS SANTER

Celovec - Klagenfurt, Domgasse 19

IZ ČISTE OVCJE VOLNE

kopalne obleke

šil. 85.—

V NAJVEČJI IZBIRI

Grüner

Celovec - Klagenfurt, Burggasse

KRATKE VESTI

Notranji minister Zpadne Nemčije je napovedal nov zakon za zaščito države. Ta postava je v prvi vrsti naperjena proti komunistom in neonacistom.

Na samostanski gimnaziji v Št. Pavlu v Labudski dolini so letos v času od 14. do 17. junija imeli petdesetič maturo in ob tej priliki tudi umetnostno razstavo.

V zadržni register so vpisali „Zadružno gozdnih posestnikov“ v Beli pri Železni Kapli. Zadruga si je nadela nalogo, da poviša donos gozdnega gospodarstva in omogoči kmetom boljše vnovčevanje lesa. Načelnik zadruge je g. Miha Švegl, p. d. Tžep v Lobniku.

Ob priliki nastopa mesta državnega predsednika po g. dr. Körnerju pripravljajo veliko pomilostitev političnih priporočnikov. Nad 400 oseb naj bi bilo pomilostjenih.

Za letošnje poletje je v načrtu poprava ceste iz Velikovca v Železno Kaplo. Ob tej priliki tudi mnogo govorijo o načrtih, da bi asfaltirali glavni trg v Velikovcu in tako vsaj nekoliko omejili nadlogo prahu v mestu.

V Bistrici ob Dravi je kavanar Mondré s kuhinjskim nožem zaklal svojo ženo Marijo.

V Beljak je zopet prispelo 120 volksdajčerskih otrok iz Jugoslavije. Njih starši živijo že leta v Avstriji ali Nemčiji.

Pri preiskavanju krompirjevih polj so našli v Pogorjah pri Beljaku večje število krompirjevih hroščev in jajčec.

Začetkom julija bodo znani prvi rezultati ljudskega štetja z dne 1. junija t. l. Vse avstrijske občine, in sicer 4120 po številu, bodo javile centralnemu uradu za statistiko na Dunaju število svojih prebivalcev na dan ljudskega štetja.

Nova žrčna linija Sušak—Gradec—Linz je bila te dni odprta.

PRESELJEVANJE PREBIVALSTVA

Beograjski radio je sporočil, da so odredile rumunjske oblasti množično preseljevanje Srbov iz obmejnega jugoslovansko-rumunjskega ozemlja. Vsega obmejnega prebivalstva se je zaradi teh preseljevanj polastil velik strah ker misli, da je to neposredni znak za skorajšnjo vojno med Jugoslavijo in sosednjimi komunističnimi državami.

FRANCOSKE VOLITVE

Francosko notranje ministrstvo je objavilo dokončne rezultate volitev v francosko poslansko zbornico. Po teh podatkih so dobili: Skupina generala de Gaulle-a (degolisti) 122 poslancev, komunisti 102, socialisti 101, neodvisni 98, radikalni socialisti 88, krščanski demokrati 82 in razne manjše skupine skupno 6 poslancev.

400 MILIJONOV KATOLIČANOV

Po podatkih, ki so jih pred kratkim objavili v Vatikanu, je prebivalstvo sveta po veroizpovedih razdeljeno takole:

Katoličani 400 milijonov, protestantov 202, pravoslavni 161, konfucionisti in taoisti 393, mohamedancev 296, hindov 252 in budistov 118 milijonov.

PREBIVALSTVO BEOGRADA

Kot poroča „Ljudska Pravica“ z dne 31. marca šteje Beograd 492.600 prebivalcev. Število prebivalstva se je od leta 1939 povečalo za 43%. Ker je bilo po bombardiranju uničenih 30% stanovanj in ker so v vsem času po osvoboditvi zgradili le 4506 novih stanovanj, je stanovanjska stiska huda. Na vsakega prebivalca pride le 8 m² stanovanjskega prostora. Vsled tega se MLO v Beogradu peča z vprašanjem, kako preprečiti nadaljnje useljevanje v že tako prenaseljeno mesto.

Politični teden

Končane so volitve v Italiji in Franciji in časopisje se še vedno izčrpano peča z njih izidom. Dejstvo je, da ni niti zmagovalcev, niti premagancev, pač pa so vsi nezadovoljni. Mnogi opazovalci so prerokovali senzacionalne izide, ki pa so izostali. Kljub temu, da so sredinske stranke ohranile svoj položaj, ali ga po volilni aritmetiki celo utrdile, je vendar ostalo nerešeno veliko vprašanje: zakaj kljub zvišanju življenjskega standarda ni številko komunističnih glasov bistveno padlo? Pet milijonov teh glasov pri zadnjih francoskih volitvah je zlasti v ameriški javnosti imelo zelo slab odmev in je povzročilo neko razočaranje, kajti na splošno je bilo pričakovati, da bo tudi tam komunistična stranka doživela težak poraz, kakor na volitvah po severnoevropskih državah. Velika gospodarska pomoč, ki jo je v povojnih letih nudila Amerika Franciji in Italiji, v tem oziru ni prinesla zaželenih uspehov.

Da je desničarski De Gaulle izšel kot najmočnejša stranka iz teh volitev, ne daje mnogo tolažbe, ker se je to zgodilo na račun Bidault-jeve ljudske stranke, ki je izgubila nad polovico volivcev.

Praktične spremembe pa do prihodnjih volitev ne bo nobene, ker sredinske stranke, ki stoje v koaliciji, razpolagajo v parlamentu še z večjo večino kot do sedaj. Vendar so tudi med njimi velike razlike v stališčih do raznih vprašanj, ki že več mesecev nadvse zanimajo francosko javnost. Tukaj gre za razne zakone v socialni zakonodaji, kjer bo prišlo med socialisti in republikanci ter MRP do prepira. Ena takih spornih točk je tudi vprašanje podpiranja katoliških šol s strani države. Tudi tukaj se bodo socialisti branili na vse kriplje in bodo hoteli ali nehoti našli v komunistih zaveznike, medtem ko bo De Gaulle nedvomno podprl krščansko-ljudsko MRP. Politično življenje bo vsekakor zelo burno in koalicija vladnih strank bo morala preživeti težke preizkušnje in posamezni partnerji se marsičesa odreči, če bodo hoteli skupaj vladati.

Neuspehi konference namestnikov zunanjih ministrov v Parizu je končnoveljavno

Ta konferenca, ki je trajala v svojimi neštevilnimi sejami nad štiri mesece in zadnje tedne s svojimi minutnimi sejami vzbudila tudi mnogo hudomušnih opazk po časopisju, je vendarle končana. Ker ni bilo mogoče s sovjetskimi zastopniki priti do soglasja, o čem in v katerem vrstnem redu naj razpravljajo, so zastopniki zapadnih sil pretekli četrtletje izjavili, da so nadaljnji razgovori brez pomena, ker ni izgledov za sporazum. Pustili pa so za seboj vrata odprta z izjavo, da je vsak čas mogoče po običajni diplomatski poti dati pobudo za nove razgovore. Sovjetski delegat Gromiko je bil videti zelo presenečen. Angleški in ameriški zastopnik sta Pariz že zapustila.

Združene države ameriške bodo Jugoslaviji dale moderno orožje

Šef jugoslovanske generalnega štaba, Koča Popović, se že dalje časa mudi v USA in je bil sprejet tudi pri predsedniku Trumanu. Sestal se je tudi z mnogimi vojaškimi in političnimi osebnostmi. Časnikarjem je izjavil, da je svojo misijo uspešno končal. Trenutno je še v Ameriki in obiskuje vojaška letališča.

Istočasno so se v Londonu posvetovali angleški, ameriški in francoski strokovnjaki, kako pomagati Jugoslaviji, ki je v težkem gospodarskem položaju. Rezultat posvetovanja je dovolitev posojila v znesku 150 milijonov dolarjev. Od tega dajo Združene države ameriške 65%, Velika Britanija 23% in Francija 12%.

Glavna tri področja, za katera se USA zanimajo, so pač Koreja, jugovzhodna Evropa, predvsem Jugoslavija, Grčija in Turčija ter po najnovejših dogodkih Perzija.

Sovjeti predlagajo konferenco za ukinitve sovražnosti na Koreji

Precejšnje presenečenje je povzročila izjava sovjetskega delegata pri UNO, Malika, da Sovjeti žele pomagati pri mirni rešitvi korejskega spora. To je izjavil v svojem govoru o političnih smernicah Sovjetske zveze v ameriškem radiu. Sedaj se kopičijo ugibanja, kaj hoče Sovjetska zveza s to izjavo, ali je mišljena resno in če je, zakaj je tako mišljena ali je samo politični maneuver. Eni trdijo, da so

zadnji porazi Mao-Tse-Tungovih armad priveli Sovjete do spoznanja, da na Koreji v teh okoliščinah ne more biti uspeha in da je torej pravilno stališče tistih, ki so že od vsega početka trdili, da je nasprotnik pripravljen na mirno rešitev le takrat, ko je napol na kolenih. Drugi spet menijo, da hočejo Sovjeti začeti razgovore, da bi s tem Kitajci, ki ne morejo priti do sape, pridobili na času, da si spet opomorejo.

Kitajci pa so se zaprli v pravi diplomatski molk in ne dajo nobenega znaka, da bi bili pripravljeni na mir. Morda je zato Amerika pozvala tudi druge države, ki do sedaj niso poslale čet za UNO na Korejo, naj to nemudoma store. Tudi general Ridgway, MacArthurjev naslednik, zahteva ojačenja.

Zakon za posojilo 190 mil. dolarjev Indiji

Predsednik Truman je podpisal zakon za ameriško posojilo Indiji, s katerim bo lahko Indija krila svoje nujne potrebe po hrani. Novi zakon, ki stopi v veljavo takoj, predvideva velike pošiljke ameriškega žita v Indijo in je prva ladj s tem žitom odplula v Indijo že te dni.

Ob podpisu zakona so bili navzoči odlični ameriški funkcionarji in uradništvo indijskega veleposlaništva. Kmalu po podpisu se je sestala gospa Vijaya Lakšmi Pandit, indijski veleposlanik, s Herbertom Gastonom, predsednikom ameriške Izvozne in uvozne banke in podpisala dogovor o podrobnostih posojila.

Gospa Pandit je izrazila predsedniku Trumanu hvaležnost indijskega naroda, ki je v zadnjih mesecih prejemal od ameriškega naroda razno velikodušno pomoč v denarju in žitu.

Omembe vredno je, da so pogoji poso-

Spor radi perzijskega petroleja na ostrini

Na glavnem sedežu Anglo-Iranian Co. vihra perzijska zastava, pogajanja med zastopniki te družbe in perzijsko vlado so se razbila, ker so Perzijci vztrajali na svojem stališču da more biti samo zakon o poddržavljenju petrolejske industrije podlaga za morebitne razgovore. Angleška delegacija je odpotovala domov. Angleški zunanji minister Morrison je imel v parlamentu dolg govor o sporu s Perzijci, konservativna opozicija je zahtevala oboroženo intervencijo za zagotovitev varnosti angleškega premoženja v Perziji. Več tisoč angleških uradnikov je pripravljenih, da zapuste Perzijo, istočasno pa so vse angleške pomorske in letalske enote v bližini Perzije v stanju vojaške pripravljenosti.

jila zelo ugodni: Indija mora posojilo vrniti v 35 letih, prvo leto ne plača nobenih obresti, od drugega leta naprej pa 2.5%.

Od Trumana podpisani zakon so toplo pozdravili razni člani kongresa. Senator Benton je izjavil: „Veseli me, da bo Indija zdaj dobila to žito. Žal mi je samo, da tega nismo mogli odobriti prej. Upam, da bo naš korak utrdil in izboljšal naše odnose z mlado indijsko državo.“ Poslanec Kelly je pa izjavil: „Treba je uvaževati dve stvari v zvezi z našo pomočjo Indiji. Indija bo lahko obdržala svojo odporno silo proti nasprotnikom in v večji meri prispevala k politični stalnosti v tistem delu sveta, kjer zavzema nadvse važen položaj. Naš novi zakon pa bo tudi Indiji dokazal, da se Amerika zanima za vsako človeško trpljenje na svetu.“

Najtrdnější branik pred komunizmom

General McNarney, ki je med svetovno vojno poveljeval kot namestnik vrhovnega poveljnika ameriškim četam na sredozemskem področju, zdaj v ameriškem obrambnem ministrstvu, je imel govor na univerzi Loyola o vlogi cerkve v obrambi svobode duha pred komunizmom in je dejal:

„Cerkve je največ prispevala k mobilizaciji duhovnih energij civiliziranega sveta v obrambi pred komunizmom, ki zanika Boga in dostojanstvo človeške osebnosti.“ V duhovni temini, ki je legla nad dežele za železnim zatorom, sveti cerkev kot plamen upanja za duhovno prerojenje tamošnjih nesrečnih narodov. Versko čustvovanje ljudstev za železno zaveso, na primer v vzhodni Nemčiji, na Češkoslovaškem, na Poljskem, na Madžarskem in drugod ustvarja tako duhovno ozračje, v katerem vsaj za časa naše generacije ne more vzkliti seme brezbožnega komunizma.“

General McNarney je nato govoril o

obrambnih prizadevanjih ZN in o miruljubnosti ameriškega ljudstva.

„Ameriško ljudstvo že po svoji tradiciji ljubi mir in ima globok čut moralne odgovornosti. Če pa bomo prisiljeni iti v veliko vojno, smo odločeni, da bomo skušali sovražnika nele zadržati, temveč da bomo takoj uporabili svojo ogromno rušilno silo, kakršne svet še ni poznal, za uničenje središč in temeljev komunistične moči.“

ZAKON O OBVEZNI VOJAŠKI SLUŽBI V USA

V Beli hiši je v prisotnosti članov vlade in ameriškega kongresa predsednik Truman podpisal zakon o obvezni vojaški službi. Po novem zakonu je starostna doba za naborne vpoklice znižana od 19 let na 18 let in pol. Po tem novem zakonu je obvezna vojaška služba podaljšana od 21 na 24 mesecev. Novi zakon bo veljal do 30. junija 1955.

Oborožitev Jugoslavije

Poveljnik glavnega stana jugoslovanske vojske, generalni polkovnik Koča Popović, je zaključil vrsto konferenc z ameriškimi vojaškimi in civilnimi predstavniki o možnostih, ki jih ima Jugoslavija, da dobi ameriško vojaško pomoč.

Popović je obiskal tudi zunanega ministra Achesona. Po tem obisku je na vprašanje časnika, če bo uspeh njegovega obiska ta, da bo Jugoslavija lahko nakupila orožje v Združenih državah, odgovoril naslednje:

„Upamo, da bomo lahko dobili oborožitev, ki je potrebna, da branimo neodvisnost naše države in da prispevamo k ohranitvi miru na tistem področju sveta.“

Popović je dodal, da so razpravljali tudi o vprašanju, ali ima Jugoslavija potrebne pogoje, da prejme brezplačno pomoč v okviru načrta za vojaško obrambno pomoč. Dodal je, da ga v zvezi s tem navdaja občutek, da so bili ti razgovori zadovoljujoči. Med drugim je izjavil, da je govoril tudi s predsednikom odbora ameriških glavnih stanov, generalom

Bradleyem. Na vprašanje, če je mnenja, da bodo Združene države pomagale Jugoslaviji v primeru napada, je odvrnil, da bi morala dati podrobnosti o tem ameriška vlada.

V odgovor na neko vprašanje, ki je zadevalo sedanje stanje jugoslovanske vojske, je Popović dejal:

„Sposobnost naše vojske je zelo visoka in pripravljenost našega moštva je zanjela tudi najmanjše edinice. Naše ljudstvo je trdno odločeno, da brani neodvisnost naše države. Edina ovira je pomanjkanje oborožitve in to je eden razlogov, zaradi katerih sem prišel v Ameriko.“

LADJE NA REAKCIJSKI POGON

Na mednarodni konferenci strokovnjakov za ladjedelništvo, ki je bila prejšnji teden v Veliki Britaniji, so se udeleženci seznanili z važnimi poskusi o pogonu ladij z reakcijsko silo, ki so jih naredili na reki Clyde. Za poskuse so uporabili star parnik na kolesa, na katerem so namestili reakcijske motorje.

PRORAČUN OZN

Letošnji proračun za delovanje svetovne Organizacije združ. narodov (OZN) in njenih posebnih agencij znaša več kot 40.000.000 dolarjev. Ta denar je prispevalo vseh 60 držav članic, katerih predstavniki v OZN skrbno nadzirajo sestavo proračuna za novo proračunsko leto.

Vsaki državi je naložen prispevek, izražen v odstotkih od celokupnega proračuna. Odstotki prispevkov seveda ustrezajo plačilni zmogljivosti držav.

Združene države prispevajo 38,92 odstotka celotnega proračuna, kar v sedanjem proračunu pomeni 16.394.244 dolarjev. Na Veliko Britanijo odpade v novem proračunskem letu 11,73%, na Sovjetsko zvezo 6,98% in na Francijo 6%.

Organizacija združenih narodov zaposluje 4000 uradnikov, ki pripadajo 57 državam članicam. Poleg tega je zaposlenih v OZN tudi mnogo pripadnikov držav, ki niso članice OZN: Avstrijcev, Bolgarov, Fincev, Madžarov, Italijanov, Špancev in Švicarjev.

ORGANIZACIJA AMERIŠKIH DRŽAV

Predsednik Truman je ob priliki ratifikacije ustanovne listine Organizacije ameriških držav, ki so jo leta 1948 zunanji ministri južnoameriških držav in Združenih držav podpisali v Bogoti v državi Kolumbija, izrazil svoje zadovoljstvo o trajnem sodelovanju med državami obeh ameriških celin. Ob tej priliki je predsednik Truman naglasil, da ta listina predstavlja ustavo za združenje zahodne poloble in je poudaril, da je pri sedanjih mednarodnih napetosti enotnost ameriških držav vedno večje važnosti. Več kot stoletno prijateljsko sodelovanje med narodi zahodne poloble lahko služi svobodnim narodom po vsem svetu za svetli vzgled, je dejal Truman.

Doslej je od 20 južnoameriških republik 12 položilo svoje ratifikacijske listine, in sicer: Bolivija, Brazilija, Kostarika, Dominikanska republika, El Salvador, Ekvador, Haiti, Honduras, Mehika, Nikaragua, Panama in Paragvaj.

MANJ ŽITA — VEČ VOLNE

Ameriško kmetijsko ministrstvo ceni, da bo letošnji pridelek krušnih žitaric nekoliko manjši od lanskoletnega, svetovna proizvodnja volne pa se bo po cenitvi ministrstva povečala letos za 120 milijonov funtov proti lanskoletni.

Poročilo kmet. ministrstva ne bo bistvenih sprememb letošnjega pridelka krušnih žitaric v severni Ameriki in Aziji, v primeri z lanskim letom; vendar pa se zdi, da bo letošnji pridelek v Evropi in Afriki mnogo manjši od lanskoletnega. Prekomerno deževje v prvih mesecih tega leta je škodovalo pridelku v večini evropskih držav, razen na sredozemskem področju. Izgledi za letošnji pridelek v Italiji so tudi slabši od lanskoletnega. Cenitev pridelka na južni polobli je še pre zgodnja, ker tam sedaj šele sejejo pšenico. Vendar pa ne pričakujejo povečanja letošnjega pridelka napram nizkemu lanskoletnemu.

Svetovno proizvodnjo volne cenijo na 4,1 milijardo funtov neoprane volne. To je 120.000 funtov več kot leta 1950. Cenijo, da bo letošnji pridelek za 210 milijonov funtov ali 6 odstotkov večji od povprečja let 1936—40 in samo 60 milijonov funtov manjši od dosedanjega rekordnega leta 1941.

TONAŽA PETROLEJSKIH LADIJ

Zaradi vedno večjega svetovnega povpraševanja po petrolejskih izdelkih od leta 1939 dalje, se je zelo povečala tudi proizvodnja petrolejskih ladij.

Iz pregleda o svetovni ladijski tonaži, ki ga je izdalo ameriško združenje ladijskih lastnikov, je razvidno, da se je svetovna tonaža petrolejskih ladij povečala od 16.912.000 ton v letu 1939 na 25 milijonov 261 tisoč ton v letu 1950. Svetovna tonaža celotne trgovske mornarice pa se je povečala od 79.138.000 tisoč ton v letu 1939 na 81.812.000 ton v l. 1950.

Od trgovskih ladij, ki so sedaj v gradnji, jih odpade nad 40% na petrolejske ladje. Leta 1950 so na vsem svetu zgradili 178 petrolejskih ladij s tonažo približno 3.000.000 ton. Da zadosti svojim potrebam, pa potrebuje trgovska mornarica še vedno okrog 100 novih petrolejskih ladij.

Skoro bojazljivo se stiskajo tilie vasi lepe gorenske fare k raztegnjeni Višnjarski gori. Tam, v Srednji vasi, se je rodil 31. marca 1921

MIRKO BRUMNIK.

Skupno z vaškimi otroki je doživljal vesela otroška leta. Ljudje pravijo, da je bil zelo živ. Mnogo veselih in poučljivih ur je preživel v družbi preč. g. župnika Muri-ja, kateremu je vedno tudi stregel pri sv. maši. Župnik so ga jemali seboj, ko so hodili v St. Pavel ali Velikovec ali kamorkoli že.

Koliko doživetje je bilo to za mladega fanta, ko so mu preč. g. župnik odpirali pot v neznani svet. Kmalu so spoznali fantovo sposobnost za uk in ga pripravili za sprejemni izpit v gimnazijo. Radodarni g. župnik so mu pomagali vsa leta preko vseh skrbi in težav. Vedno je študent komaj dočakal trenutka, ko so se začele počitnice in se je smel za nekaj časa vrniti med svoje drage domače. Še danes se z veseljem spominja onih dni, ko sta z materjo romala na Sveto mesto, k Sv. Luciji, k Božjemu grobu in na Liso goro. Tudi sam je kaj rad pogledal v počitnicah po lepi Koroški, pil njeno lepoto in si nabral lepih spominov za dolgo šolsko leto v mestu.

Že v prvih počitnicah se je podal peš z veselimi prijatelji preko Podjune v Rožno dolino, od tam na Ziljo in sv. Višarje, obiskoval je grede sošolce in trkal po stari študentski navadi na vrata farovške. Začel je spoznavati čiste globine slovenske duše, ki mu je razkrila vso svojo toploto ljubezen.

Še eno doživetje mu je neizbrisno v spominu: ko je namreč sprejel leta 1938 njegov brat France na Krki sv. mašniško posvečenje. To leto je prineslo tudi mnogo grenkega. Marijanišče se je moralo preseliti v St. Pavel v Labudsko dolino in še istega leta je prevzela država vodstvo

zavoda, ki je dobil ime „Schülerheim“. Večina študentov je izstopila. Dobri ljudje iz okolice so jih z veseljem sprejeli pod svojo streho. Kljub temu pa so bila ta leta za študente — marijaniščnike — jako trda, ko se niso hoteli vdati duhu, ki je z vso silo zavel po državnih šolah.

Marca 1940 je Mirko napravil maturo

Maši novomašniki

z odliko. Prostost pa je bila le kratka. Kajti že majnika je moral v državno delovno službo (RAD) na Solnograško in potem še v Belgijo. Ko je dobil v jeseni študijski dopust, se je vpisal v bogoslovje, ki se je tedaj nahajalo v St. Jurju ob jezeru. Pa že februarja 1941 je prejel vpoklic k vojakom v Celovec. Vojaška služba ga je klicala v Grčijo in še istega leta preko Nemčije na Norveško in Finsko, kjer je preživel na fronti ob Lednem morju štiri dolge hude zime.

Leta 1945 je bil ujet. A že jeseni istega leta se je smel vrniti spet med svoje domače in je študiral potem na graški univerzi državnozanstvo. Pa ta študij ga ni mogel zadovoljiti, zato se je vrnil v jeseni leta 1946 nazaj v bogoslovje na Krko.

Prvo sv. mašo bo daroval 15. julija pri sv. Miklavžu v Gorenčah. Slovo od doma iz Srednje vasi bo ob pol devetih, nato nova sv. maša pri farni cerkvi v Šmiklavžu. — Pridigar: č. g. France Brumnik, brat novomašnika.

DRAGAŠNIK JANEZ

se je rodil leta 1923 v Vabernji vasi pri Kostanjah. V Kostanjah je obiskoval tri-razredno ljudsko šolo in je leta 1934 zaprosil za sprejem v Marijanišče. Ko je bil sprejet, je v Celovcu obiskoval štiri leta gimnazijo in se nato leta 1938 preselil v Marijanišče v St. Pavel v Labudski dolini. Toda tudi tam ni več imelo mesta Marijanišče, kajti nekaj mesecev po začetku šolskega leta so Marijanišče v St. Pavlu razpustili.

Janez je dobil po posredovanju preč. patrov jezuitov stanovanje v St. Andražu. Tam je tudi stanoval pri kmetih, dokler ni leta 1942 dokončal gimnazije. Nato je zaprosil za sprejem v bogoslovje v St. Juriju. Toda ni prišlo do tega. Po 14 dneh je moral zapustiti on z vsemi člani družine svojo domovino in svoj dom.

V takozvanem „Beobachtungslager“ v Frauenaaurach-u so po nekaj mesecih izvedli izseljenci, da so razlašeni vsega imetja na Koroškem. Janez je prevzel v taborišču mesto učitelja in poučeval je otroke izseljencev. To službo je vršil do jeseni leta 1944; samo za nekaj tednov je bil vmes nastavljen kot pisar v neki pivovarni v Neustadt/Aisch.

Jeseni leta 1944 je bil vpoklican k vojakom. Garnizonsko dobo je odslužil v Coburg-u in nato je bil poslan na fronto v Kurland. Začetkom leta 1945 je bil ranjen in se je vrnil v Avstrijo. Njegovi starši, oziroma oče, teta, brata in sestre so bili medtem premeščeni v taborišče Aichstätt in od tam v Freistadt v Zgor. Avstriji. On sam je prišel v lazaret Weissenbach/Tr., kjer je našel kmalu nekaj izseljenjskih družin, ki so mu v času

razpada „Reich-a“ in nemške vojske z vso silo pomagale in mu tako morda rešile življenje. Pri njih je tudi ostal do povratka v domovino meseca junija.

Vračali so se preko Jugoslavije. Čakali so v Bukovju pri Dravogradu, da so se zbrali vsi izseljenci in se potem vrnili preko Ljubljane in Podrožnice na Koroško.

V Bukovju se je Janez zopet znašel s svojci. Ves čas razsula Nemčije pa niso vedeli drug za drugega. Prišedši domov še ni mogel z družino takoj na svoj dom. Šele po nekaj dnevih so smeli prestopiti prag svoje hiše.

Akoravno bi bil Janez rad že takrat ponovno zaprosil za sprejem v bogoslovje, je vendar moral počakati, da se je doma položaj nekoliko uravnal in si je on popravil zdravje. Jeseni leta 1946 je vstopil v bogoslovje v Krki. Komaj je bil tam dve leti, mu je umrl oče, pred njim pa še teta, ki je nadomeščala vsem otro-

kom mater od leta 1936 naprej, katero so takrat, še vsi zelo majhni otroci, izgubili.

Po petih letih študija in priprave na svoj veliki cilj, je danes dospel tja, kamor si je že kot otrok želel: do oltarja. V nedeljo, 8. julija bo v krški stolnici posvečen v mašnika. 14 dni nato bo 22. julija daroval svojo prvo daritev. Na kratko bo spored sledeči: V soboto bo zvečer ob pol 7. sprejem pri Kovaču. Nato bodo pete liturgije v farni cerkvi. V nedeljo bo ob pol 9. slovo od doma, nato procesija k oltarju; tam ob 9. prva sv. maša. Nato bo novomašnik delil novomašniški blagoslov. Pridigal bo preč. g. Čebul, župnik na Dravi. Zvečer bo ob 7. zahvalna božja služba.

JOŽEF ŠKOF

Rodil se je 13. julija 1923 v Srčah v škocijanski fari. Tam je preživel svoja otroška leta v sredi krščanske družine in začel obiskovati ljudsko šolo v Škocijanu. Rajni preč. g. Poljanec so v brihtnem fantu kmalu videli sposobnost za študij

in so se o tem pomenili tudi z njegovimi starši. Radevolje so se starši odzvali župnikovemu predlogu in nasvetu ter izrazili svojo voljo, češ ker ima veselje k učenju, pa naj gre v gimnazijo.

Ko je dopolnil svoje dvanajsto leto, so starši zaprosili po posredovanju rajnega g. župnika, da bi bil sprejet v Marijanišče v Celovcu. Prošnji so ugodili. Tako je leta 1935 mogel začeti Jože s študijem. Z veseljem je začel novo dobo svojega mladega življenja, da se v mestni šoli pripravi za svoj zaželeni poklic, h kateremu ga je klicala milost in ljubezen božja. Ko je dokončal tretji razred gimnazije, se je moralo Marijanišče leta 1938 preseliti v St. Pavel; žal so Marijanišče radi tedanjih razmer še isto leto razpustili. Torej so prišle že v prvih letih študija težave, ki jih je mirno prenesel in se vdal božji volji.

Marsikoga je bolelo srce ob misli, kaj bo z dijaki in kaj bo prinesla bodočnost. Na zunaj sicer v temni negotovosti, je vendar vezala marijaniške dijake ista notranja misel, isti ideali in cilji. Za duhovne potrebe št. pavelskih dijakov je tedaj skrbel rajni preč. g. Bousellot, ki je v svojem požrtvovalnem delovanju pridobil in navduševal študente za lepe mladinske in verske ideale.

Še kot študent je bil Jože leta 1942 vpoklican k vojakom in je moral tako prekiniti študij. Med vojno je prišel leta 1943 pred Leningrad in pozneje na južno fronto v Italijo. Leta 1945 se je po kratkem ujetništvu mogel vrniti v svojo domovino. Naslednje leto je vstopil v krško bogoslovje.

Dolga je bila pot, po kateri ga je vodila božja previdnost od začetka gimnazije preko vojaščine do nadaljevanja študija in bližnje priprave na vzvišeni poklic. Res čudna so božja pota, ki jih marsikdaj ne razumemo, ki morda preko ovinkov, a vendar gotovo peljejo do cilja.

S hvaležnim srcem za milost in varstvo božje in vsem, ki so ga pri študiju bodisi duhovno ali materialno podpirali, bo daroval svojo prvo sv. mašo dne 22. junija ob 10. uri v Škocijanu. Pri novi sv. maši bo pridigoval preč. g. Kristo Srienec, župnik v St. Lipšu.

Spisal: J. SIMON BAAR

GOLOBČEK

Poslovenil: ALOJZIJ NEMEC

ROMAN

21. NADALJEVANJE

Šumni predpust in zlasti njegovi pogubni zadnji dnevi so že minuli in Holoubek se je veselil svetega postnega časa. Otroke je poznal že vsaj površno, okolico je tudi že križem kračem prehodil, v župnijskem vrtu je poznal vsako drevo in grm, ves župnijski arhiv je natančno prebral, uredil, le z odraslimi župljani se je poznal samo na pogled, po redkih srečanjih v župnijski pisarni, ko so prihajali po svojih uradnih opravkih: po kakšnem krstni list, ob krstu, ob pogrebu ali pa zastran poroke. A vsega tega v razmeroma majhni župniji ni bilo mnogo; revnejši so prihajali sami, premožnejši pa so pošiljali posle ali cerkovnika ali občinskega stražnika, često tudi le služkinjo. Holoubek je čutil, da leži med njimi in župnišnem neka tuja senca nezaupanja, da se obnašajo zadržano, oblastno, ošabno. Veroval in upal je, da ga bo postni čas zbližal z župljani. Pripravljal se je na postne pridige, križev pot bo molil vsak petek popoldne, žalostni del rožnega venca bo molil v nedeljo popoldne, uvedel bo krščanski nauk za posamezne stanove, se del po v spovednico, in pri angelski mizi

se zvrstijo vsi, otroci in odrasli, stari in mladi, revni in bogati. Zginile bodo vse razlike in nasprotstva, spoznali in razumeli bodo, da jim hoče dobro...

Z vsemu se je vrgel na delo.

„Tega tu nikdar ni bilo,“ ga je svaril cerkovnik, ko je prebral v oznanilih, kaj vse namerava novi župnik uvesti v župnijo. „To se vam ne posreči, gospod župnik,“ ga je opominjal šolski upravitelj, ko je čul na koru na prvo postno nedeljo ves delovni načrt, kakor ga je župnik v pridigi napovedal začudenim stankam, nekaj starcem, peščici deklet in fantov, ki so sedeli in stali v cerkvi.

„Z božjo pomočjo se posreči,“ je upal župnik, „oznanil bom še otrokom, ti povedo doma, stvar se razve in prišli bodo, saj so vendar kristjani.“ Sam je pridno vadil otroke pesmi križevega pota, kajti gospod upravitelj se je izgovoril, da nima časa orglati, ker ima od treh do štirih zasebno šolo v gradu, kjer uči uradniške otroke nemščine in igranja na pianino.

V petek ob treh je cerkovnik zazvonil, prižgal sveče pri poedinah postajah križevega pota in Holoubek je s strežniki in pevčki prišel iz zakristije. Radovedno se je ozrl po cerkvi, toda kakor bi ga kaj užgalo, je vztrepetal in zaprl oči. Svetišče je bilo prazno. Niti starke niso prišle, ki so dnevno hodile k rani maši, le Barica sama, čisto sama je ležala v zadnji klopi pod korom v dve gube...

„Naj!“ je trmasto vrgel Holoubek glavo nazaj, „začetek ne more biti druga-

čen. Se bodo že navadili. Ne odneham!“ in opravljal je pobožnost z navdušenjem, kakor bi bila cerkev nabito polna ljudi. — Toda zvečer je tudi Barica opazila, da je žalostnejši, da mu večerja ne diši in da se je prej kakor navadno umaknil v svojo sobo.

Mrzlote v duši je ta dan čutil župnik več kakor kdaj prej — in to je raslo iz dneva v dan, od tedna do tedna. Zaman je pridigal, zaman imel krščanski nauk, zastoj vse pobožnosti, obisk v cerkvi se ni pomnožil, spovednice in obhajilna miza so ostale zapuščene. „Ne odneham,“ si je zabijeval župnik, „zlu se ne dam premagati, Boril se bom, dokler ga končno ne premagam.“ Nikomur ni tožil, ni tarnal, ni se jezil, le na velikega poznavalca človeških src se je pogosto spomnil, na gospoda spirituala...

Da, gospod Holoubek še nikdar ni tako goreče molil kakor tu v Trešticah. Bil je celo precej mlačen, bolj goreče je vrtnaril, tekal v šole, delal razne igrčke, uganjal je nepotrebne, ničemurne stvari in niti na umu mu ni prišlo, da bi izven svetega opravila vzel cerkvene ključke s klina in bi z brevijem v roki obiskal cerkev.

Ko je zdaj začutil v duši mraz, težo zapuščeni, bolešno razočaranje, je zahtrepenel po prijatelju, po toploti in družbi, po spodbudi in okrepilu... V Markov h gospodu župniku je tako daleč... In za nič na svetu mu ne bi hotel bojazljivo tožiti... „Barica? Oče? Mati?“

Zamahnil je z roko in se zazrl v zaklenjena vrata pri pokopališču in cerkvi.

„Pridi, prid!“ mu je mignil še zvečer rumeni plamenček, ki se je vil nad večno lučjo pred tabernakljem. Prisluhnil je in šel.

Spet čisto sam, toda tam ni čutil samotnosti, nasprotno, brž ko je pokleknil, sklenil roke in sklonil glavo, že je začul: „Pozdravljam te! Čakal sem nate. Rad bi ti povedal to in to...“ In Holoubek je poslušal. Tu je molil brevij, z evangelijem v roki se je pripravljaj na pridigo, pa ni čutil, da moli, da se pripravlja, samo poslušal je in, kar je slišal, je potem v nedeljo pošteno in odkritosrečno povedal tisti peščici župljanov, ki se jim je zdelo primerno iti v cerkev.

Holoubek niti vedel ni, da ne govori več medlo, zaspano, kot je govoril prej, ampak mu vznesenost zaradi notranjega, gorečega prepričanja daje nekaj nadzemjskega, preroškega. Ko je stal na prižnici vzravnal in v vzhičenosti dvignil bele roke in je njegov bronasti glas zagrmel, tedaj se je zdelo, da se vsa cerkev v temeljih trese in da okna žvenketajo. Toda čez trenutek se je postava zlomila in se sklonila navzdol proti poslušalcem, nasmeh je pozlatil blede lice, mirni in tihi Holoubek je stal pred ljudmi in je z otroško čistimi očmi gledal nanje. Prameni svetlobe so lili iz oči, tako da so se iskrile kakor zvezde, in žarele v ognju — pa tudi v solzah so znale zablesteti. Bile so verno zrcalo njegove duše...

Odkrili so nov narod

Ne čudite se, res, nov narod so odkrili, a ne v pragozdovih Amerike, ali v sončnih džunglah Afrike in tudi ne v nedostopnih planotah tajnega tibetanskega ozemlja, pač pa v osrčju Evrope in to prav na našem ozemlju.

Že zmirom smo vedeli in se tudi v šoli učili, da sta na Koroškem dva naroda in sicer Slovenci in Nemci ali nemško povedano: Slowenen und Deutsche.

Glej, zgodilo se je pa čudo, da se je pokazal še nek tretji narod, za katerega še Slovenci nimamo imena. Nemci so ga že tudi uradno krstili z „Windische“. Ako je pa res tako, da je nastal pri nas tretji narod, tedaj naprošamo slovensko inteligenco, v prvi vrsti jezikoslovce, zgodovinarje, modroslovce i. dr., da dajo temu narodu tudi slovensko ime, da ga torej krstijo.

Pisca teh vrstic sta bila že v letih 1900 oz. 1910 števna komisarija več občin na našem ozemlju, a nista slišala kot uradne osebe o kakem tretjem jeziku, bili so tu le Slovenci in Nemci — Slowenen und Deutsche, kar edino se je v števeh pole tudi vpisovalo. Slišal si sicer tu in tam v kakem gostilniškem prepiru, da je kak tujec označil domačina z „Windischer“, kar pa so imeli za psovko in je bilo, ako je imela o tem govoriti sodnija, kaznivo.

A kaj pa danes? Kri ti zastane v glavi in sapo ti vzame, ako slišiš in bereš, da števni komisariji našemu ljudstvu vsiljujejo, da se, če že nočejo biti „tajč“, puste vpisati za „windisch“, torej ne za „slowenisch“, kar v resnici so. Res je, da posebno naša mladina večkrat ne zna našega knjižnega jezika. A ljudje božji, kje bi se ga pa naj naučila? Pod Hitlerjem je bila vsaka slovenska beseda prepovedana. V šolah in lahko rečemo v večini šol pa se sliši tudi še danes bore malo slovenskega. Radovedni smo le, kako bi govorili Nemci, ako ne bi imeli nemških šol, katere obiskuje vsak Nemec najmanj 8 let.

Akoravno naš narod umsko gotovo ne zaostaja za nemškim, in ga celo večkrat v marsičem prekaša, vendar ne zahtevajte, da bi bil brez vsake šole več naša pismene slovensčine. Saj še nikdo ni padel učen iz nebes. Da je ta naša trditev resnična, potrjuje dejstvo, da naš mali narod ni le dal samo nam učenjakov, am-

pak tudi velikemu nemškemu narodu voditelje. Omenimo tu le sedanje vodilne može kot so Šumi, Ferlič, Wedenig i. dr.

Ko so bili naši izseljenci med vojno v taboriščih v Nemčiji, se je zgodilo večkrat, da se s preprostim nemškim ljudstvom niso mogli razumeti, in so mislili, da govorijo ti ljudje kak drug jezik, in so rekli: „Govorite z nami nemško, ker vas ne razumemo.“ Govorili so pač v

BEZEG

Kdo bi ga ne poznal?! Kmečki šolarčki ga menda vsi poznajo, saj si v zimskem času delajo iz debelejših vej svoje znamenite pokalice! Kakor kostni mozeg, tako izgleda notranjost veje, ki je votla kot cevka in ki služi otrokom kot pokalica, saj se da ta mozeg z lahkoto odstraniti.

Imamo dve vrsti bezga in sicer črni bezeg, ki mu pravijo tudi bazovina ali zovina (latinski: sambucus nigra, nemški: der Hollunder) in pa smrdljivi bezeg ali steničnik, habat in hebat (lat.: sambucus ebulus, nem.: der Zwerg-hollunder).

Seveda poznamo najbolj črni bezeg, ne samo radi šolarskih pokalice, temveč zaradi njegove velike zdravilne vrednosti. Črn pa je zaradi tega, ker ima v jeseni črne jagode, medtem ko je pomladi prepoln belega in zelo prijetnega cvetja. Najrajši raste po grmovju, med ograjami, ob robu gozda, pa tudi ob vrtovih.

Črni bezeg vsebuje mnogo hlapljivih olj, čreslovino, smolnate snovi, sladkor, saponine ter razne kisline. Zaradi teh, za človeški organizem tako potrebnih snovi, ga uporabljajo povsod tam, kjer je treba odstraniti vodo iz telesnih votlin, bodisi s potenjem, bodisi po sečnih cevih.

Franc Mihelčič omenja v svoji knjigi „Zdravilne rastline“ velikansko zdravilno moč bezga, o čemur pišejo stare zdravilne knjige, češ „voda, v kateri si kuhal bezgove liste, ki naj jo pije bolnik zvečer in zjutraj“ tri lote „kot zdravilo, prežene stare otekline, odpre zaprta jetra, vranico in ledvice, prežene tridnevno mrzlico, izčisti telo, okrepi želodec“ itd. Potem nadaljuje takole: „... izčisti čreve-

svojem narečju, kateri pa obstajajo pri vseh narodih. Resnica je, da večina preprostega ljudstva v Nemčiji ne obvlada pismene nemščine, kar pa ne štejejo v zlo. Vidite, to ljudstvo, ti Nemci so hodili le v nemške šole, a navzlic temu ne obvladajo pismene nemščine, da bi se mogli do dobra zgovoriti z Nemci iz druge pokrajine in drugim dialektom.

Dajte našemu ljudstvu vendar enkrat že desetletja zahtevane slovenske šole. Potem bo kar čez noč izginil na Koroškem vaš „sfabricirani“ tretji narod. Ostala bosta samo dva, katera bosta živela v miru in slogi eden ob drugem, ako bo imel tudi mali narod enake pravice.

se in napravi človeka lahkega. Na vinu kuhane habatove korenine preženejo vodenico iz človeka... Na vinu kuhani bezgovi listi, še zeleni, odstranijo vodenico in otekline... na kozjem loju kuhane bezgove liste deni na ude, v katerih te trga... s sokom iz zelenih bezgovih listov, ki si jih zmečkal, namaži glavo. To odstrani kraste, uši in gnide na glavi, tako končujejo stare slovenske zdravniške knjige poglavje o bezgu. Zanimivo je, da te stare knjige ničesar ne pišejo o bezgovem cvetju, ki ga pa mi najbolj cenimo. Tudi črni jagod ne omenjajo, ko je vendar znano, da so bezgove jagode zelo imenitne, posebno ako jih kuhamo pol ure v enaki količini vode in jim dodamo sladkorja. Ravno tako priporočajo sok iz jagod, ker veljajo jagode kot lahko odvajalno sredstvo. Brez sladkorja dajejo izvlečke iz jagod bolnikom s sladkorno boleznijo in slabokrvnim ljudem.

Iz cvetja skuhan čaj pospešuje potenje, zato ga ne morejo prehvaliti pri kašlju, bronhialnem katarju in pri prehladu; sploh, kjer pride potenje v poštev. Ravnotako ga predpisujejo pri revmi, pri vseh vrstah vodenice ter pri obolenem mehuru, ker žene na vodo. Čaja od bezga ne smemo dolgo kuhati, temveč ga moramo samo popariti in takoj odstaviti ter pokriti, da „dobro vleče“, kakor pravijo! Tako ravnanje pri kuhanju velja za vsako cvetje! Mnogo zdravilnih snovi ima tudi lubje in listje, ki ga pa moramo že dalje časa kuhati! Čaj iz listja je enakovreden čaju iz cvetja, mogoče še uspešnejši pri vseh ravnokar omenjenih boleznih. V lubju je poleg smole in čreslovine še neki alkaloid. Čaj

Ciril-Methodovi kresovi

Lipica

O, rajajte, rajajte ptičice v zraku, veseli se modro večerno nebo; svetlikajte lučke-kresničice v mraku, ti hribček pod gozdom, zavriskaj srčno!

Bregovi slovenski so zdaj zagoreli... kresove zažigajo fantje povsod, kjerkoli živijo Slovenci veseli in koder častita se Ciril, Metod.

Ob ognjih zarajajte brhka dekleta in fantje, prepevajte, vriskajte v noč; ta ura je lepa, ta noč nam je sveta. Svetnika slovanska nam dajta pomoč!

Kresovi, gorite v čast Ciril-Methodu, oznanjajte ljudstvu teptanemu dni, ko bratom razklanim na jugu in vzhodu luč vere, ljubezni in bratstva vzplamti!

iz lubja, zavžit v majhnih količinah, odvaja, v večjih količinah pa povzroča drisko ali celo bruhanje. Radi tega ga smemo piti le v malih količinah, 1 do 2 male skodelice na dan.

Smrdljivi bezeg je nizke rasti, kvečje mu pol do dva metra visok grm. Njegovi listi so spodaj dlakasti, cvetje pa rdečkasto-belo in diši po grenkih mandeljih ter ima škrlatno-rdeče prašnike. Jagoda je črna in svetlikava, včasih pa tudi bela ali pa zelenkasta in kislosladka.

Sestavine smrdljivega bezga so podobne onim črnega bezga in pospešujejo ravno tako močno izločanje vode iz telesa. V večjih količinah povzročajo močno drisko in bruhanje, zato veljajo kot strupene.

Vsled tega se najrajši držimo našega črnega bezga, ki ima dovolj zdravilnih snovi ter se nam ni bati nobenega zastrupljenja! Ne le kot zdravilna rastlina uživa bezeg stari sloves pri našem ljudstvu, temveč tudi kot prijetni in v cvetju omamljivo duhteči grm ali drevesce, ki ga pač vsi v pomladno-poletnem razkošju njegovega cvetja veselo pozdravljamo in mu kličemo:

Oj, bezeg, beli in dišeči!
Ko sonca žar ti greje cvet
in vetrič boža te ljubeči,
ti glásnik si — pomladi spet!

Dr. K.

MAL POLOŽI DAR MOHORJEVI TISKARNI NA OLTAR!

„Župnik je socialist,“ se je naglo razneslo po župniji, ko je govoril o tem, da je delavec vreden svojega plačila. „Delavce ščuva nad gospodo, govori proti branju, je osvražnik napredka in izobrazbe.“ Toda Holoubek je dalje razlagal o dolžnosti lačne nahraniti, žejne napojiti, bolne obiskovati, zatirati nevero in vse njene vrelce, iz kateri izvira. „Ni gospodarjev in ne sužnjev. Vsi smo bratje. Narod brez vere žalostno pogine. Izobrazba brez vere je kakor zastrupljena jed, sprevrže se ljudem v pogibel.“ Župnija brez Boga je topla greda za sebičnost, razuzdanost, za zakonsko in državno nezvestobo, je poguba in grob vseh idealov, taka župnija postane pekel na zemlji.

„Oho!“ je glasno zadonelo od kora sem.

„Da, — postane pekel na zemlji, amen —“ je zaključil župnik.

„Daj nam ga nebeški Oče!“ je iz navede, ne da bi pomislili, odgovorilo nekaj glasov in Holoubek se je moral nasmejati. Veselil ga je tisti „oho“, zelo ga je veselilo, da so njegove besede vendarle vzbudile zanimanje in da je število poslušalcev, zlasti moških, naraslo vsaj za nekaj glav. Stari Jina je bahavo sedel v prvi klopi, mladi pa, ki se je zunaj župnika ogibal, je vedno stal ob stebri, dokler se ni vrnil na Dunaj, rožnejši in bolj rdeč, kot je bil tedaj, ko ga je župnik privedel s postaje. Sam gospod župan je kdaj pa kdaj zašel v cerkev, da bi vendar na lastna ušesa slišal, kaj tam novi župnik uganja. On je bil tisti, ki je oporekal. Tudi k popoldanski pobožnosti je prihajalo obilo otrok in žensk, da je cerkovnik

majal z glavo in govoril: „Tega tu ni bilo. odkar pomnim, kaj takega tu ni bilo. Toliko ljudi, kdo bi si bil mislil!“

— Toda več Holoubek ni dosegel. Spovedal je komaj dve sto župljanov, skoraj samih žensk, sneg pa je že kopnel na okopih in pomlad je trkala na duri — cerkev pa se je naglo spraznila.

Na cvetno nedeljo zjutraj je stopal Holoubek proti cerkvi. Glavo je imel sklonjeno, polno težkih misli. Danes bo blagoslovil butare v spomin Jezusovega vzhoda v Jeruzalem. Sive, srebrne mačice se motno leskečejo na vrbovih šibah. Pomlad stopi najprej v cerkev, od tod pa se razlije po vsej prirodi. V Markovem je krojač Sima pel z visokim, tresočim tenorjem evangelista, grajščinski kovač Perlih pa je z globokim, preudarnim basom pel Kristusove besede po sv. Mateju. V cerkvi je bila glava pri glavi, nihčeni dihal ni in, ko je zadonelo po svetišču: „Moj Bog, moj Boog, zakaj si me zapustil?“ je bilo treba napraviti dolg odmor, da se je ginjenje poleglo, in prav tako ginjeni in utrujeni Sima je z nekoliko mečjim glasom skončal opisovanje te strašne tragedije na Golgati. Da — veliki teden se začneja s trpljenjem — toda konča z vstajenjem. Očka je že pisal, da bo prišel za praznike, naj Hanzi medtem povlači, da se takoj po praznikih lotijo setve. Holoubek je v teh mislih prišel že skoraj do pokopališča, še nekaj korakov je manjkalo, ko mu je udaril na uho ropot voza...

„Kdo pa niti danes nima miru?“ je pomislil župnik, se ustavil, pogledal na cesto in čakal, kdo vozi. Zdajci pa je zagledal konjske glave, za njimi z gnojem na-

ložen voz, videl je, kako zavija na cesto, ki pelje okrog cerkve in župnišča na polje.

„Moj Bog! Cvetna nedelja! Danes, pa gnoj vozi!“ je zavzdihnil in čutil, da mu je ledeni piš zavel skozi dušo, ki je raznežena in ginjena od spominov. In za prvim — glej — gre drugi in tretji voz. Vsi so Bohačevi. Pozna jih. Holoubek ve, da peljejo gnoj na Červenico, kjer župan pripravlja njive za peso in kjer mu manjka še ena vrsta gnoja. Pa čemu se mu tako mudi? Ko bi bil na njivi oral, vlačil, že to bi bil greh. Toda gnoj voziti! Gnoj! In med službo božjo! V nedeljo, in to na cvetno nedeljo!

„Za Boga milega, ljudje božji, kaj pa delate?“ je zdajci zavpil s pokopališčnih stopnic, da je prevpil ropot vozov. Vsi, ki so šli v cerkev, so se presenečeni ustavili.

„Gnoj vozimo, kakor vidite,“ se je posmehljivo zarežal hlapec in divje počil z bičem.

„Kdo vam je naročil? Kdo vam je dovolil?“ je vprašal Holoubek.

„Jaz!“ se je oglasilo za vozom. In ko je voz odšel mimo, je naprej stopil župan Bohač v visokih škornjah s puško na rami in s palico v roki ter se postavil pred župnika.

„Danes je vendar cvetna nedelja.“

„Že mogoče. In kaj za to?“

„Sedmi dan počivaj... ne delaj ne ti ne tvoj služabnik niti tvoje govedo ne.“

„Oprostite, vi se motite. Midva se ne tikava. Ta pot je javna. Nimate pravice na njej nikogar ustavljati. Doba suženjstva je že minula. Če hočete pridigati, ne stojte tu, ampak pojdite v cerkev.“ Bo-

hač se je okrenil in šel dalje, da bi dohitel svoje voznike. Tudi Holoubek se je zasukal in stopil na pokopališče.

„Ali mu jih je dal! Ali jih je dobil! Ta dva sta si zasolila!“ so se škodoželjno oblizovali očividci tega kratkega nastopa. Bohač je res odhajal z glavno pokonci, kakor bi zapustil bojišče s slavo in junaštvom. Holoubek pa je sklopil oči in se ves sključil sam vase in se pripognil kot pod težkim udarcem. Župan ga je v resnici ranil, zadel ga je morda na najobčutljivejšem mestu, ne s svojimi besedami niti s svojim ošabnim obnašanjem, ampak s svojim dejanjem, z grobim motenjem nedeljskega počitka. Kakor mrtev je šel župnik v zakristijo in nič več ga ni veselilo, zgubil je svoj mir, ugasnilo je v njem veselje in mislil je samo, kaj naj stori, kaj naj začne, kako naj to napravi. Mimo takega pohujšanja vendar ne sme molče mimo, to je treba obsoditi! Bog tako ukazuje! In on — Holoubek — je tu, da čuva nad božjimi zakoni. Take misli so ga obhajale pri blagosloavljanju oljnih vej in med sveto mašo. Ob koncu maše se je obrnil od oltarja, prebral evangelij, oznanil red za veliki teden, pozval župljane k božjemu grobu, jih prosil, naj ob vstajenju razsvetlijo okna, in, ko je bil z vsem pri kraju, je dejal z neizmerno žalostnim glasom: „In zdaj vsi poklekimo in pobožno molimo za našega župana Vavla Bohača, ki danes da gnoj voziti in tako oskrunja Gospodov dan, naj mu Bog ta greh odpusti.“

Ko bi se bila v trešticki cerkvi razpočila bomba, ne bi tako učinkovala, kakor nekaj teh preprostih Holoubkovih besed. (Dalje prihodnjice)

CELOVEC

Nedeljska služba božja je vsako nedeljo in praznik ob 1/9. uri v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse. —

GORENČE

(Blagoslovitev motorne brizgalne in voza).

Že je pritiskalo sonce z vso žgočo silo, ko se je v nedeljo, 17. junija popoldne ob 2. uri zbrala, odeta v svoje nove uniforme, celokupna četa „Prostovoljnega gasilskega društva na Gorenčah“ k svojemu gasilskemu prazniku. Za pol tretjo uro je bila namreč napovedana slovesna blagoslovitev gas. motorne brizgalne in voza.

Kmalu za gasilci so pričeli prihajati pred ponosni gasilski dom najprej domačini in za temi še drugi prijatelji gasilstva iz bližnje in daljnje okolice.

Malo pred tretjo uro je stopil na lepo okrašen gasilski voz, katerega so okusno okrasila dekleta z Leda, načelnik tuk. gas. čete, g. Škorjanc Lojze in je pozdravil vse došle prijatelje gasilstva, posebno še oba botra novega gasilskega voza, zakonca Sadjak-a Jurija in Kristino, ki sta s svojim visokim darom pripomogla, da se je mogel novi gas. voz nabaviti.

Po teh uvodnih besedah je domači dušni pastir spregovoril besedo o pomenu in namenu gasilstva. Dejal je, da gasilska organizacija temelji na krščanski ljubezni do Boga in do bližnjega. V tej organizaciji se morajo združiti vsi in delati v

Novost!

„SPEZI-COLA“ osvežilna pijača tovarne

Amlacher

Celovec-Klagenfurt,
Pischeldorferstrasse 16

božjo čast in bližnjemu v korist in sicer po načelu: „Vsi za enega in eden za vse!“ Zakaj, kadar doleti nesreča sosed, se nič ne vpraša, kdo je ta sosed in kdo mu bo šel pomagat.

V nadaljnjem izvajanju je govornik poudarjal, kakšno je načelo gasilstva: To pa je: pomagati svojemu bližnjemu v vsaki nesreči, pa naj bo ne samo požar, ampak vsaka druga nesreča, ki lahko doleti človeka, na pr. povodenj, potres, zemeljski udor, snežni plazovi, kakor smo jih morali letos doživeti po nekaterih gorskih krajih. Seveda glavna in najbolj pogosta nesreča, ki nas zadeva, je pa nesreča po ognju.

Nato je govornik omenjal pomen ognja. Ogenj je eden naših največjih dobitnikov, ker greje, žge in sveti. Brez ognja ne bi bilo življenja na svetu. Treba pa je seveda ogenj držati v pravih mejah in ga varovati; ako ne pazimo na ogenj, je nesreča že tu. Z ognjem je tako kakor z majhnim otrokom, katerega je treba stalno imeti pod nadzorstvom ali pa kakor mlade konjice, ki jih moraš neprestano imeti na vajetih, sicer je katastrofa neizbežna. Govornik je prosil gasilce, naj bodo, kakor doslej, tudi za naprej zanesljivi in goreči čuvarji ognja.

V drugem delu pa je govornik poudaril, da morajo biti gasilci, če naj bodo pravi popolni in celi gasilci, čuvarji tudi onega drugega ognja, ki izvira v naši notranjosti, ki je še neprimerno bolj nevarna, kakor zunanji ogenj, to je ogenj strasti. Ta ogenj nosi človeštvo že od izvirnega greha sem in ta ogenj, ki ni nič drugega, kakor poželenje oči, poželenje mesa in napuh življenja, je treba stalno krotiti in imeti na vajetih, sicer utegne uničiti človeško telo in dušo pah-niti v večno pogubljenje.

Ob koncu se je govornik še zahvalil gasilcem, vsem članom in faranom, ki so s svojimi darovi in podporami že veliko pripomogli, da si je tuk. gasilsko društvo moglo nabaviti že toliko potrebnega orožja. Zahvalil se je posebno vsem tistim, ki so imeli pred 25 leti toliko poguma, da so sredi fare na najlepšem kraju postavili ponosni gasilski dom. Vzodbujal je vse, gasilce v prvi vrsti in potem pa tudi vse ostale, da naj vsepovsod podpirajo, kolikor je v njihovih močeh gasilstvo, da bo le to vedno na višku in da bo tako kos svoji težki nalogi.

Po blagoslovitvi se je predstavnik tuk. gasilske organizacije, g. Opetnik Johan, zahvalil vsem udeležencem za lep obisk, nadalje vsem, ki so na ta ali oni način pripomogli, da se je mogla gasilska slovesnost izvršiti v tako lepem redu.

Pri nas na Koroškem

RUDA

Ponovno slišimo besedo napredek in naprednost. Tudi pri nas se ta naprednost kaže vse naokrog.

Občinski svet je pred nedavnim sklenil soglasno, da pozida novo enonadstropno hišo v Dolnji vasi na Škofičevem travniku. Tako bo občinska hiša bolj v sredini med obema cestama.

Tudi Peter Pirker je svojo hišo zvišal za eno nadstropje. Sicer pa tudi gospodarstvo v ruškem župnišču kar dobro in vidno napreduje.

G. Preis je menda prodal svojo živino, drugo gospodarstvo pa je oddal g. župniku v najem. Fastlwirt pa je sezidal novo kino-dvorano in tako na svoj način doprinaša, da je kar dovolj nemške zabave. Starši verjetno ne bi bili posebno navdušeni nad to novotarijo. Na eni strani vidimo, da se Nemci učijo slovenskega jezika, na drugi strani pa moramo na žalost ugotoviti, da Slovenci zapravljajo to, kar je njihovega.

Pred nekaj dnevi je toč rajžal nek rajhovec, ki se je prvovrstno naučil slovenskega jezika, da tako lažje opravlja svoj kupčijski posel pri prodajanju aparatov.

Na Koroškem pa so kar mnenja, da je treba Slovence poriniti nekam v kot, kakor smo to tudi videli na binkoštni ponedeljek na Lisni gori, ko so izrinili slovensko petje.

ZELEZNA KAPLA

Že zopet nesreča! Nesreč z granatami kar noče biti konca. Dva šolarja iz Miklavčevega sta našla granato, s katero sta se potem igrala ob Beli blizu našega kolodvora. Verjetno je granato prinesla voda. Učenec Wolfgang Hohenau je ranjen na obeh in na vsem telesu, odtrgalo mu je spodnji del roke. Fanta so takoj z rešilnim vozom prepeljali v celovško bolnico. Jurij Burkhard je odnesel manjše poškodbe in se nahaja v domači oskrbi.

ROŽEK

Otroci naše ljudske šole so na krompirišču našli enega krompirjevega hrošča in 20 ličink. Prizadeto polje so potem takoj razkužili. Na tem slučaju zopet vidimo, kako je važno, da se držimo vsepovsod predpisanih dni pregleda krompirišč, ker se le na ta način pravočasno zavarujemo proti še večji škodi.

Kakor poročajo listi, se je hrošč na Koroškem že v več krajih pojavil.

Gumijasti izdelki

strokovne trgovine

Gummihaus Wiedner

Klagenfurt, Bahnhofstraße 33

dežni plašči

kopalne potrebščine

pnevmatike

gumijaste cevi

gumijasti škornji

BELA

Ker se Belani malokdaj oglasimo v „Našem tedniku“, se moramo pa sedaj, ko je pred nami žegnanje. Lepo so obnovili našo kapelico, da bomo lahko na žegnanje obesili naš novi zvon. Večji del naše mladine se že veseli na ta dan in če bo še vreme ugodno, bo posebno sijajno.

Ker vsako nedeljo pri nas promet vedno bolj narašča, bi vozače motornih koles prosili, naj ne divjajo tako in se naj ozirajo na predpise in na prometne znake. Daleč so znane naše serpentine in vsak, kdor se pelje z odprtimi očmi po tej cesti, lahko vidi in ve, kako se mora zadržati in voziti, da se ne bi zgodila kakšna večja nesreča.

Ker pa je pri Skalarju ob nedeljah zelo lušno in se zbere tam največ mladine, sem pustil cestni promet in pogledal še malo v to hišo.

Kakor že večkrat, smo sedeli tudi zadnjo nedeljo tam in se pogovarjali o tem in onem. Žalostno je samo to, da neki fantje, ki niso Belani, hočejo prepričevati naše stare ljudi po svoje o veri, o Kristusu in o duši. Žalostno je samo tudi še to, da jih nekateri belski fantje v tem podpirajo in da se še sami norčujejo iz duhovnikov in vere.

Slaba mora biti vzgoja takih ljudi že iz mladih let in mi ne potrebujemo od njih nobenih moralnih pridig in nobene-ga pouka.

VELIKOVEC

Minuli petek smo na pokopališču v St. Rupertu spremili k zadnjemu počitku gospo Marijo Maklin, pokojno soprogo g. okrajnega nadzornika Walterja Maklina. Pogrebne obrede je ob večji asistenci duhovnikov opravil pliberški dekan g. prošt Trabesinger. Na grobu je med drugimi govoril tudi velikovski dekan g. Zebadin. Izredno veliko število žalujočih je spremljalo pok. ženo na zadnji poti. Dež. šolski svet in okrajno glavarstvo sta bila pri pogrebu po svojih predstavnikih zastopana.

G. nadzorniku Maklinu naše prisrčno sožalje.

UKVE

v Kanalski dolini

Dne 22. maja letos je bila obletnica smrti trgovke Terezije Prešern. Pred letom dni nas je tako nenadoma zapustila, ko je preje iskala zdravja v bolnici v Vidmu, kjer je bila tudi operirana. Ni bilo pomoči in v cvetu mladosti — stara je bila šele 27 let — je v lanski spomladi odšla od nas.

Že kot otrok je bila pokojna Terezija zelo inteligentna, ljudsko šolo je končala že z 11. letom. Kmalu pa je že morala začeti s težjim delom v trgovini, kjer je kmalu prevzela tudi vodstvo, dokler jo ni zahrbtna bolezen prisilila, da je odšla iskat zdravja. Vsi smo pričakovali, da se vrne zdrava in nasmejana, kakor je bila, toda božja volja je hotela drugače.

Vsi jo pogrešamo, občudovali smo njen krepkosti značaj, veliko delavnost in izredno prijaznost. Za vse naj ji bodi Bog obilni plačnik!

ŠKOCIJAN

V nedeljo 10. junija je bila pri nas lepa farna slovesnost prvega svetega obhajila. Lepo je bilo gledati dolgo vrsto nedolžnih otrok, dečkov s šopki in deklic v belih oblekah, ki so v dolgi vrsti, spremljani od g. župnika in banderi stopali v hišo božjo, kjer je nad vrati stal napis: „Pustite male k meni priti!“

Med sveto mašo je prepeval otroški pevski zbor ljubke pesmice, ki so vsem segale do srca. Najlepša sta bila pač trenutka slovesne skupne krstne obljube in pa prihod Jezusa Boga v nedolžna otroška srca pod podobo kruha. Kakor je bila krstna obljuba odločna tako je bil pristop k obhajilni mizi plah in negotov. Za okrepitev po sveti maši je bilo tudi dobro preskrbljeno.

Popoldan je bila v veži v župnišču izvincerkvena slovesnost na čast prvoob-jancem. Dečki in deklice iz višjih razredov so svojim mlajšim sošolcem zapeli nekaj narodnih pesmi in jim v deklamacijah povedali svoje veselje. Nato je sledila verska igra: „Strežnika iz Santarema“. Igralci so dobro igrali. Jezuščka se nekateri kar nagledati niso mogli. Sicer je res, da smo si ga sposodili v kamenski fari pri Ukmarju. Pa Vili hodi k nam v šolo in se je pri nas kar dobro počutil. Zvečer so igro ponovili še za odrastle, ki jih je tokrat precej odvrnila nevihta, da se niso predstave udeležili.

Vzrok pa je bila tudi poroka Ožmov-

Opozorila naročnikom!

Zaradi zvišanja cen rotacijskemu papirju, barvam, kovinam in drugim tiskarskim potrebščinam ter radi zvišanja delavskih plač je bilo vse avstrijsko časopisje prisiljeno, da zviša naročnino s prvim majem in sicer do 50% sedanje naročnine.

Tudi uprava našega lista je zaradi gornjih razlogov prisiljena, da zviša naročnino „Našemu tedniku“.

Od 1. julija naprej je naročnina za „Naš tednik“ mesečno tri šilinge. Kdor pa plača naročnino do konca junija t. l. za celo letošnje leto, plača samo po dva šilinga na mesec.

Za inozemstvo je naročnina s poštno vred določena od 1. maja t. l. na tri USA dolarje letno za vse one, ki naročnine še niso plačali. Za one inozemske naročnike, ki so letos plačali že naročnino do konca leta, se cena ne spremeni.

Vse naročnike opozarjamo, da plačajo naročnino po položnici, katero smo priložili binkoštni številki.

čeve Celestine iz Žamenj. Ko so jo isti popoldan v naši župni cerkvi gospod župnik vprašali: „Ali ste resne volje skleniti zakonsko zvezo s tu pričujočim ženinom?“ je glasno in razločno rekla pred dvema pričama: „Da“, in ženin prav tako. Ženin je doma iz Drveše vasi pri Pliberku. Ob taki izjavi so g. župnik hitro ovili s štol roki in ju zvezali za večno! Seveda po poroki pa je vedno „ojset“. To pot so zavili svatje s poročencema k Vižarju v Grabaljo vas, kjer je goste čakalo polno zemeljskih dobrot in pa okrašeno plesišče hitrih in nabrušenih pet. Pa nam je ta šmentani dež vse prekrižal; smo se pa notri zavrteli. Še kar fletno je bilo, samo nekateri pobje iz St. Vida so bili malo preveč „elektriš“.

Celestini želimo vse najboljšje v novem stanu in novem domu. Pridna, poštna in verna dekle je bila, da takih malo v fari, vedela je tudi, kedaj je dekliska nedelja.

Dne 22. julija bo pri nas nova maša. Že sedaj malo mislite na to in si tisto nedeljo rezervirajte ter pridite k nam v Škocijan. Ste vsi povabljeni od daleč in blizu. Za novo mašo se spleča ene podplate na čevljih izrabiti, tako pravi stari pregovor. Če bo komu vroče, se bo lahko v jezeru ohladil. Mašo bo bral preč. g. Škof Jože, po domače Jernej Pepi iz Srč.

Med sveto mašo bo zborna in ljudsko petje. Da bo šlo vse v najlepšem redu, že sedaj vadite znane pesmi, ki jih bomo peli. Peli pa bomo:

1. Marija, pomagaj nam sleherni čas.
2. Hvali svet Odrašenika.
3. Mogočno se dvigni nam spev iz srca.
4. Hvala večnemu Bogu.
5. Marija, skoz življenje.
6. Na nebu in na zemlji.
7. Za Bogom najrajši Marijo častim.

Vsi od blizu in daleč prav lepo vabljeni! Na svidenje!

SELE

„Slavčke“ poznamo v Selah že od lanskega leta, ko so s svojim petjem prireditev koroških dijakov še bolj poživili. Zato smo tudi letos z veseljem sprejeli vest, da prirede „Slavčki“ v nedeljo, 17. junija, pri nas koncert.

„Tè pa pojdem poslušat,“ je rekel marsikdo in ob določeni uri je polna dvorana napeto pričakovala nastopa znanih pevcev. Ne bomo popisovali, kako dovršeno so pevci podali pesmi bogatega sporeda, saj je naš list o njih že tolikokrat poročal. V odmoru je nastopil tudi domači moški zbor z dvema pesmima, za dobro voljo med posameznimi točkami pa je poskrbel pevovodja g. dr. Inzko z ugankami in šalivim pripovedovanjem. Vse priznanje kvintetu „Slavček“, zahvaljujemo se mu za prijetni urici.

LOČE

Že lansko leto so začeli z izboljšavami in popravili na naši šoli. Letos s popravili nadaljujejo in so pred kratkim temeljito popravili streho. Ob enem so uredili tudi strelovod ter strešne žlebove, ki so jih zavarovali proti rji.

Tako bo tudi prenovljeno šolsko poslopje spet v okras našemu kraju, ko je preje že izgledalo, da se za to, poleg cerkve najvažnejšo ustanovo, nihče ne briga.

Pravične cene — tudi v kmetijstvu

Ena prvih nalog in ena najvažnejših nalog nove vlade (najbrž v stari izdaji) bo, da pravično uredi cene in določi v zvezi s temi cenami mezde delavcev ter plače nameščencem ter uradnikom. Ako bi pri tem določanju cen in plač ter mezd bila vlada pravična, bi morala seveda skrbno paziti, da pri tem določanju cen in plač ne bi bil prikrajšan nobeden stan in se seveda tudi ne bi smelo opaziti, da ima kak stan v državi kako posebno izjemno ugodno stališče.

Ko so v zadnjih letih že večkrat z ureditvami določali cene in plače ter mezde, so se pri tem spomnili — kar je seveda pravilno — na delavce. Spomnili so se tudi na obrtnike in trgovce, pozabili tudi niso industrialce, ter so določili pri tem posameznim izdelkom take cene, kakor je pokazal račun, da znašajo poleg priznanega dobička proizvodni stroški. Bolj pozno in v manjši meri so se spomnili pri tem določanju mezd končno tudi kmečkih delavcev, pozabili so pa skoraj popolnoma na kmeta in to predvsem na srednjega in malega kmeta.

Nimamo namena na dolgo in široko pripovedovati in dokazovati, da je bilo in da je tako stališče napram kmečkemu prebivalstvu nepravilno, hočemo samo na primeru od zunaj pokazati, kako bi merodajni tudi pri nas morali pravično urediti razmerje cen kmetijskih pridelkov s cenami potrebščin, ki jih kmet potrebuje in z delavskimi plačami.

ZA MOČEN KMEČKI STAN

Dežela, ki je bila v zadnjih dveh vojnah v Evropi skoraj najmanj prizadeta in je zato v miru mogla napredovati in urejati svoje gospodarske razmere, je Švedska. Seveda ne smemo misliti, da zato tam nima nobenih skrbi. Tudi tam se mora kmečko prebivalstvo boriti za primerne in proizvodnim stroškom odgovarjajoče cene. Toda zanimivo je, da na Švedskem, kjer ima večino v vladi in zato tam odloča socialistična stranka, kaže vlada več razumevanje za upravičene zahteve kmetijstva kakor pa v marsikateri drugi deželi in tudi v Avstriji. Vse tako izgleda, da se na Švedskem odločilni krogi zavedajo velikega pomena pregovora, ki pravi: „Kadar ima kmet denar, ima denar ves svet.“ Z drugimi besedami bi mogli to povedati takole: Brez zdravega in trdnega kmečkega stanu ni mogoče pravilno in zadovoljivo urediti narodnega gospodarstva v državi.

V zvezi z upoštevanjem prednjega načela je švedska vlada odobrila pred pol leta znatno zvišanje cen kmetijskih pridelkov in to predvsem za mleko, maslo in sir.

Sedaj pa pride pri vsej tej zadevi najzanimivejše in tudi najvažnejše. To zvišanje cen kmetijskim proizvodom je bilo dovoljeno zato, ker mora dobiti kmetijstvo kritje za šele nameravano zvišanje mezd delavcem in šele nameravano zvišanje cen kmetijskim potrebščinam.

Kmetijstvo na Švedskem je torej dobilo zvišane cene za svoje kmečke pridelke, da bo moglo plačevati zvišane mezde in zvišane cene za kmetijske potrebščine, kadar bodo ta zvišanja prišla. Pri nas pa so bile mezde in cene za kmetijske potrebščine že večkrat zvišane, vse doslej pa še ni bilo priznано zvišanje cen kmetijskim pridelkom v odgovarjajoči višini.

PRIZNANJE KMEČKEMU DELU

Pri tem pa, ko so na Švedskem priznali kmetom zvišane cene za kmetijske pridelke, niso teh cen zvišali samo za toliko, za kolikor bodo zvišane plače poslom in delavcem. Pri tem so upoštevali še nekaj drugega, na kar pri nas tako radi pozabljamo. Tudi kmet sam in tudi kmečka gospodinja in vsa domača družina ima pravico do primerne odškodnine za svoje delo. Na Švedskem torej čisto pravilno pravijo: Ne zasluži in ne potrebuje višje plače samo kmečki delavec, zvišati je treba primerno tudi dohodke kmečki družini, ki na posestvu dela. To zvišanje pa je treba upoštevati v določiti višjih cen za kmetijske pridelke.

Kadar in ako določa država nove cene za kmetijske pridelke, je njena dolžnost, da pri tem določanju cen ne upošteva samo tega, kako bo mogel nove cene plačati uradnik, delavec in nameščenec; dr-

žava mora pri določanju cen skrbeti tudi za primerne dohodke kmečke družine. To pa je mogoče samo tako, da določi država take cene za kmetijske pridelke kakor so v skladu s proizvodnimi stroški.

Avstrija mora danes uvoziti približno polovico krušnega žita, ker zadostuje domači pridelek komaj za polovico potrošnje. Za to uvoženo žito je treba plačati ceno kakor je na svetovnem trgu. Ta cena pa je približno še enkrat tako visoka kakor pa je določena cena za krušno žito pri nas. Zato je tudi danes žito za krmo dražje kakor pa je cena krušnemu žitu. Ker pa je cena za moko in za kruh pri nas določena po cenah za naše krušno žito, mora država iz posebnega sklada doplačevati velike vsote pri vsem uvoženem žitu in pri uvoženi krušni moki. V to izravnavo cen plačuje vsako leto država stotilijonske zneske. Tako stanje pa mora enkrat prenehati.

V zdravem narodnem gospodarstvu mora potrošnik imeti možnost, mora imeti tak zaslužek, da more plačati za obrtne in industrijske proizvode dejanske proizvodne stroške in pa pravični trgovski dobiček. Zato ni pravilno, da skuša država s posebnimi prispevki zniževati ceno najvažnejšim življenjskim potrebščinam, zato pa določa na eni strani nizke

plače, na drugi strani pa nizke cene kmetijskim pridelkom.

PRAVA AGRARNA POLITIKA

Na Švedskem so tako stanje odpravili s posebnim zakonom že leta 1947. Takrat so popolnoma izenačili kmečko prebivalstvo z drugimi delovnimi sloji. Niso pa pri tem izenačili le samo kmečkih delavcev v prejemkih z delavci v obrti in v industriji, izenačili so celotno kmečko prebivalstvo z ozirom na dohodke z drugimi delovnimi sloji. V omenjenem zakonu švedskega državnega zbora je rečeno, da mora biti kmečko prebivalstvo tudi v bodoče v enaki meri deležno vsakega izboljšanja življenjskih razmer kakor drugi sloji švedskega prebivalstva.

Pri določanju cen kmetijskim pridelkom se na Švedskem niso ravnali po tem, kaj in koliko potrošnik more plačati za kmetijske proizvode, ampak po tem, koliko mora kmet za svoje proizvode dobiti, da bo končno zaslužil toliko, kakor zasluži delavec v obrti, trgovini in industriji. Kmetijske proizvode torej na Švedskem ne usmerjajo tako kakor pri nas, ko predpisujejo, koliko površine naj bi kmet preoral, koliko zasejal in koliko pridelal enih in drugih pridelkov. Vsi pa iz lastne skušnje zadnjih let dobro vemo,

Za kmečko izobrazbo

Po statističnih podatkih je približno 20% mladih kmečkih gospodarjev in mladih kmečkih gospodinj na Koroškem obiskovalo kmetijsko ali pa kmetijsko-gospodinjstvo šolo. Saj je danes na Koroškem že 11 kmetijskih in kmetijsko-gospodinjstev šol.

Vsako leto priredi v Celovcu kmetijska zbornica „Kmečki izobraževalni teden“, ki naj bi nudil udeležencem tega tedna najnovejše pridobitve kmetijske znanosti in kmetijskega praktičnega življenja.

Za omogočenje večjega števila tečajev in predavanj bo uredila deželna kmetijska zbornica v Celovcu posebno poslopje, za kar bo dobila iz Maršalovega sklada 600.000 šilingov, 300.000 šilingov bo prispevala dežela in 150.000 šilingov deželna kmetijska zbornica. Tako upajo, da bo stavba do novega leta gotova.

S pomočjo sredstev Maršalovega načrta bodo uredili na gradu Pitzelstätten pri Celovcu „Višji učni in poskusni zavod za kmečko gospodinjstvo“. Pouk na tej šoli bo trajal tri leta. Za sprejem pa je potrebna predizobrazba, ki jo daje nižja srednja šola, enoletna gospodinjstva šola in dvoletna praksa.

Poslopje za to šolo bo dokončano začetkom leta 1952 in se bo mogel pouk na tej šoli že pričeti z novim letom. Celotni stroški za to šolo so proračunani na 5,2 milijonov šilingov.

Ko tako vidimo, kako skrbi država,

kako skrbi dežela in kako skrbi tudi deželna kmetijska zbornica za izobrazbo kmečke mladine, se moramo vprašati, kako morejo vse te ustanove od države pa preko dežele do kmetijske zbornice zagovarjati pred domačo, pred avstrijsko in pred svetovno javnostjo, da slovenska kmečka mladina nima niti ene kmetijske šole, da nima niti ene javne kmetijsko-gospodinjstve šole in da niti država niti dežela in tudi ne kmetijska zbornica niso priredile za slovensko kmečko mladino niti enega strokovnega ali stanovskega teoretičnega ali praktičnega tečaja v slovenščini, o kateri drugače pripovedujejo na vseh mednarodnih konferencah, da je v koroški deželi enakopravna.

Kako zgleda ta enakopravnost v resnici, o tem pač ni treba govoriti, to nam med drugim povedo v zelo jasni besedi gornji podatki.

ČEVLI ZA NAJMRZLEJŠE PODNEBJE

Po naročilu ameriške mornarice so začeli na veliko izdelovati novo vrsto čevljev, ki so določeni za vojake na službi v posebno mrzlih področjih. Novi čevlji so iz dveh gumijevih plasti, med katerima je plast volne ali klobučevine. Ti čevlji tehtajo mnogo manj kot navadni gorski čevlji in preprečujejo izparivanje ter odpade s tem potreba čestega menjavanja nogavic zaradi preprečenja zmrznjenj.

Kje je skrit krompirjev brošč?

Pri pregledu krompirišč na Koroškem so našli na nekaterih njivah krompirjevega hrošča. Res da je število hroščev na Koroškem po dosedanjih pregledih še razmeroma malo. Ako pa pomislimo, kako se hrošč hitro razmnožuje, bomo tudi že spoznali nevarnost, ki grozi našemu krompirju.

Večje število hroščev so našli v Italiji na meji med Italijo in Jugoslavijo, v Goriški pokrajini. Ravno tako pa so našli tudi večje število gnezdišč krompirjevega hrošča v obmejnih okrajih Slovenije na Gorenjskem in Štajerskem. Ob ugodnem

vremenu in ob ugodnem južnem vetru more preleteti krompirjev hrošč 50 pa tudi do 150 km in se more tako kar enkrat v večji meri pojaviti tudi pri nas. Zato ne smemo misliti: saj hrošča pri nas ni, od kod pa naj se vzame? — Hrošč je že v sosednjih pokrajinah in od tem nima daleč do nas!

Zato vestno in skrbno preglejmo vsa krompirišča na dan prihodnjega pregleda, to je dne 4. julija. Za dan 11. julija je odrejen pregled za okraja Beljak (z mestom) in Šmohor, na dan 18. julija pa spet za celo Koroško.

Koroška deželna razstava

Pripravljalni odbor za razstavo ima polne roke dela. Tedske seje odbora veljajo pripravam, razdelitvi prostorov in odobritvi tvrdk, katere naj svoje blago razstavijo. Razstavne prostore bodo povečali s tem, da bodo pokrili tudi dvorišče v Hasnerschule. Zaenkrat obstojajo še težave, kje dobiti potrebne devize za razstavljalec iz Italije in Zapadne Nemčije. Italijani zahtevajo 133 milijonov lir.

Letošnja razstava bo, ako sodimo po vseh pripravah, večja po obsegu in tudi večja po mednarodnem pomenu. Tudi Jugoslavija bo na razstavi zopet zastopana.

Ob priliki koroške deželne razstave priredi „Društvo za opleševanje mesta Celovca“ tombolo, ki bo 15. avgusta 1951 v Celovcu na Kardinalsplatz-u. Za to tombolo bo društvo pobiralo darove.

kakšni so končni uspehi takih predpisov.

Posledica take agrarne politike na Švedskem je bila, da je v zadnjih letih švedsko kmetijstvo znatno napredovalo. Povišala se je proizvodnja, povišala se je torej količina pridelkov, istočasno pa so se znižali tudi pridelovalni stroški. Zato je mogoče, da je danes proizvodnja kmetijstva na Švedskem za približno 12% nad proizvodnjo iz leta 1938/39, četudi se je od takrat do danes znižalo število delavcev v kmetijstvu za približno 14%.

Z zvišano proizvodnjo je bilo tako mogoče na Švedskem preprečiti zvišanje cen kmetijskih pridelkov. Ves napredek v kmetijstvu je tako v veliki meri koristil ne samo kmečkemu prebivalstvu, ampak v veliki meri tudi potrošnikom kmetijskih pridelkov v obrti in industriji.

Iz vsega prejšnjega vidimo, da pri nas pri določanju cen postopajo večkrat nepravilno, skoraj tako, kakor bi napravil kmet, ki bi nadel konju uzdo na rep namesto na glavo. Tak konj nato seveda ne more dobro vleči. Zato ni pravilno prisilno določati čim nižje cene kmetijskim pridelkom, saj more le izenačenje dohodkov vseh slojev prebivalstva zagotoviti splošno blagostanje vsega prebivalstva.

V ZADRUŽNIŠTVU — REŠITEV IN MOČ

Danes se tako radi oziramo v Združene države Severne Amerike in se čudimo, od kod tako blagostanje med tamkajšnjim prebivalstvom in od kod velikanjski zneski, s katerimi Združene države podpirajo cel svet. Da tudi pri nas dosežemo vsaj deloma tako blagostanje, bi se morali večkrat ravnati tudi po načinu dela v Združenih državah.

V Združenih državah je danes več kot polovica vseh kmetov članov kmetijskih združenj, ki vnovčujejo kmetijske pridelke svojih članov in za svoje člane kupujejo vse kmetijske in gospodinjstve potrebščine. Samo v preteklem letu je naraslo število članov kmetijskih združenj — katerih je v Združenih državah 10.075 — za nadaljnjih 500.000 in je doseglo štev. 6.384.000.

V preteklem letu je znašal promet kmetijskih združenj v Združenih državah nad 10 milijard dolarjev. Na vsakega člana je prišlo torej prometa okrog 2.000 dolarjev (= 50.000 šilingov).

Iz prednjega moremo zaključiti dvoje: Ako hočemo pri nas skrbeti za zdravo kmetijstvo, je treba pri določanju cen kmetijskih proizvodov vpoštevati proizvodne stroške. In drugo: Kmetje ne smejo pričakovati vse pomoči od države, pomagajo naj si sami; njihova edina samopomoč pa je v močnih in pravilno, na demokratiški podlagi urejenih združenjih.

Hubert TUMPOLD

STEKLO IN PORCELAN

Beljak-Villach, Gerbergasse 21a

Sedaj brusimo z modernimi brusilnimi stroji

OPEKA — IZ SLADKORJA

Neki industrialec severne Karoline je odkril novo plastično snov, ki se pridobiva iz melase, znanega stranskega proizvoda pri proizvodnji sladkorja iz sladkornega trsa. Melaso v Združenih državah v veliki meri uporabljajo.

Z dodatkom drugih primesi pridobi melasa razne lastnosti, zaradi katerih se nov proizvod na primer uspešno uporablja pri cestnem tlakovanju in v stavbarstvu.

Če primešajo melasi, določeno količino peska in ilovice, dobijo surovino za izdelovanje stavbne opeke; če pa primešajo lesovino, dobijo material za izdelovanje ploščice za zunanjo oblogo sten.

Iznajditelj trdi, da bo s tem novim materialom postavljena stavba stala samo polovico ali kvečjemu dve tretjini zneska, kot stane stavba, sezidana z navadno opeko.

KONFERENCA ŽIVINOREJCEV

V Herefordu se bodo 9. julija sestali rejci goveje živine herefordske vrste iz vsega sveta. Na konferenci bodo razpravljali o mednarodnih predpisih glede uvoza in izvoza goveda in o drugih stvareh, ki zanimajo živinorejce. Udeleženci konference si bodo še pred pričetkom konference ogledali kraljevsko razstavo v Cambridge-u, ki bo 4. julija. Med konferenco, ki se bo zaključila 13. julija, si bodo udeleženci ogledali tudi zelo znane pasme goveje živine na tradicionalnih gojiščih.

SREBRNI JUBILEJ NA AMERIŠKIH BREZJAH

Med velikim ameriškim mestom Chicagom in med mestom Joliet (nekako $\frac{2}{3}$ oddaljenosti od Chicaga in $\frac{1}{4}$ oddaljenosti od Joliet) leži v ameriški državi Illinois mesto Lemont. Malo pred Lemontom pa stoji lemontski samostan, kjer so se naselili slovenski frančiškani že pred desetletji. Ker so očetje frančiškani oskrbovali v Sloveniji romarsko svetišče Marije Pomagaj na Brezjah, so tudi v novem kraju, v Lemontu, dali napraviti sliko po čudodelni sliki na Brezjah in so en oltar posvetili Mariji Pomagaj. Tja so začeli prihajati kmalu Slovenci iz vseh delov Združenih držav in tako so nastale ameriške Brezje v Lemontu.

Bilo je pred petindvajsetimi leti, ko se mudil v Združenih državah takratni ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Izrazil je ta svoj obisk in na prošnjo ameriških Slovencev z vsemi slovesnostmi kronal lemontsko Marijo Pomagaj. To obletnico bodo letos dne 1. julija (nedelja) ameriški Slovenci z romanjem v Lemont čim lepše proslavili.

V soboto dne 30. junija proti večeru bo v cerkvi nagovor in blagoslov z Najsvečejšim. Nato bodo prenesli milostno podobo v procesiji in med molitvijo rožnega venca k lurski votlini, ki je malo nad samostanom. Nato bodo procesijo nadaljevali z lučkami v rokah okrog jezera, ki je malo pred lursko votlino.

Nato bo sledila na stopnišču samostana duhovna igra o Mariji Pomagaj. Središče predstave bo Marijina milostna podoba. Igra je v glavnem delo znanega slovenskega pisatelja Karla Mauserja. Priredili jo bodo čičaški igralci, sodelovali pa bodo vsi.

V nedeljo dne 1. julija bo ob sedmi uri sv. maša, ki jo bo daroval začetnik slovenskega frančiškanskega samostana v Lemontu, p. Kazimir Zakrajšek. Ob pol enajstih dopoldne bo prenos milostne podobe Marije Pomagaj v slovesni procesiji k lurski votlini, kjer bo imel slovesno sv. mašo gvardijan samostana, Aleksander Urnkar. Slavnostni govor pa bo imel knezoškof ljubljanski dr. Gregorij Rožman. Popoldne bodo pred lursko votlino slovesne pete litanije z blagoslovom, nato pa bodo čičaška dekleta kronala lursko Marijo v votlini z venčkom cvetja.

Po poročilih, ki smo jih prejeli o pripravih za to veliko slovesnost praznovanja srebrnega jubileja kronanja lemontske Marije Pomagaj, moremo sklepati, da se bodo te slovesnosti udeležili ameriški Slovenci — tako staro — kakor tudi novonaseljenci — v izredno velikem številu. Tako postaja Lemont skupen dom vseh ameriških Slovencev.

Svidenje

Ti mi obetaš sladke trenutke,
z upanjem spajaš srčne občutke,
vlivaš mi v grenko čašo bridkosti
solze radosti.

Željno na vrtu hišica čaka,
kakor je bila, vsa je še taka,
steze pošilja v daljo čez griče,
vabi in kliče.

Kar je usoda nekdanj razbila,
vse bo ljubezen spet povrnila;
kar sem izgubil, vse mi poplača
zemlja domača.

Kdaj boš spolnilo svoje obljube
ter mi vrnilo tople poljube?
Brž me povedi tja čez pobočje
dragim v naročje.

Limbarski.

Moje sanje

Sánjala sem sanje lepe,
da doma sem spet bilá,
očka, mamca sta me objela
in privla na srce.

Ko se zjutraj prebudila,
bilo rosno je okó,
kje sta očka, mamca ostala
prazno v sobci je biló.

Pa se spómnila sem téga,
danes je velika nóč,
le v srcu mojem ni veselja,
domov hité mi misli hrepeneč.

Gasperčič Elica

VABILO.

Cerkveni pevski zbor iz Sveč pristrčno vabi vse ljubitelje cerkvenega petja na koncert, ki bo v nedeljo 1. julija ob 3. uri popoldan pri Adamu. Dobiček je namenjen za cerkvene stole.

BERAČ MALHA.

„Niso prida berači,“ trdijo ljudje. „Le-nuhi so, za nadlogo, opravičljivih jezikov so in nevhvaležnih src, nekateri celo predolgih prstov.“ Tako jih sodi in obsoja svet.

Toda jaz bom pela hvalo beračem do zadnjega vzdih. Kjer je senca, tam mora biti tudi sonce. Tako je bilo.

Berač Malha je prikořetál v Zalaz. Po svečnici tisti dan je prišel. Kar začne snežiti. In snežilo je in melo dva dni in dve noči tako neusmiljeno, kakor bi se pripravljalo k sodnemu dnevu. Zato je Malha obtičal v Zalazu kakor zajec pod grmom. Z velikim trudom je sosed prekidal do sosed. Na dolino nekaj dni še misliti ni bilo.

Berač Malha je bil silno tankovesten človek. Zato ga je bolelo, ker je moral biti Zalažanom več dni v stalno nadlogo. Sicer ga niso gonili preko praga in pehali v sneg, a vendar je Malha mislil, kako bi povrnil večnevno gostoljubje.

„Bral bi vam, če bi imeli bukve,“ je rekel, ko je pri Strahu odjužinal.

„Bral bi? Ali znaš?“

„Berem; ne ustrašim se gospoda, če gre za branje. Ko bi imeli bukve, bi slišali!“

„Hencajte, Trta ima bukve. Saj se je bil zapisal v Mohorja.“

„Da jih ima Trta, oče Strah? Mohorske bukve?“

„Ima. Cel kup jih leži na polici.“

„Torej takoj k Trti, da odberem najlepšo zgodbo. Drevi pa vsi k Trti; boste slišali!“

„Malha bo bral! Drevi pri Trti!“

Pismo iz Amerike

Tudi daleč v svetu je večina slovenskega življa ostala zvesta veri in narodu — prelepe cerkve, šole in narodni domovi to potrjujejo. Ohranili so Slovenci tudi mnogo lepih verskih navad.

Naj omenim danes samo procesijo sv. Rešnjega Telesa. Izmed štirih slovenskih župnij, ki so v Clevelandu, je župnija sv. Lovrenca ena tistih, ki še vedno vzdržuje procesijo na praznik sv. Reš. Telesa. V sami Sloveniji bi danes ne imel prilike videti take veličastnosti. Čeravno je velik avtomobilski promet, da oblast na razpolago ulice, po katerih se more nemoteno sprevod razviti. Ker tukaj ne delamo po „planu“, zato nima oblast nič proti in civilni reditelji so pravomočni, da za tisto uro, ko gre procesija po ulici, zapro nekaj križišč — vozniki pa morajo pač malo naokrog, če že hočejo vožnjo hitro nadaljevati.

Kakor nekoč v domovini, pravim! Pod pozlačenim nebom nese duhovnik Najsvečejše, ob straneh zbor duhovnikov, cerkveni možje s prižganimi svetilkami, cel kor ministrantov, belo oblečene deklice, slov. narodne noše, številna bandera raznih cerkvenih društev, slov. petje, vmes pa brnijo ubrano potrkavajoči zvonovi — saj tako lepo pritrkovati znajo le slovenski fantje, rojeni onkraj Karavank.

Menda se ne bo kdo pohujšal, če povem, da smo se novonaseljenci čutili še posebno srečne, ko smo v procesiji videli stopati za Najsvečejšim tudi prevzvišene-ga dr. G. Rožmana, škofa ljubljanskega.

O našem škofu dr. G. Rožmanu se je po vojski tudi na Koroškem veliko govorilo in pisalo — na žalost tudi mnogo klevet iz ust in izpod peres zapeljancev ter narodnih in verskih odpadnikov. Sam prevzvišeni škof je ob neki priliki rekel: „Prav to, ker me brezbožniki napadajo, me opominja, da sem na pravi poti.“ Razen komunistov slovenski narod škofa dr. G. Rožmana ljubi, z njim trpi in z njim upa.

Da mi kdo ne oponese, češ kako ta Kranjec hvali Ameriko, povem, da je tu včasih tudi kaj narobe. Poglejte n. pr.: Slovenci obhajamo spomin vseh mrtvih prvega in drugega novembra, Amerikanci pa se spominjajo rajnih dne 30. majnika. Ta dan je velik zunanji praznik, tako velik, da še tovarniške sirene utihnejo. Prvega novembra pa imajo maškerado, zato še trdim, da je svet tukaj narobe.

V slučaju prehlada so pri nas doma bolniku brž skuhal čaja in so nato bolniku ponudili kar najbolj vroč čaj. Moj sosed je trdil, da je treba za prehlad čaja iz bezgovih jagod, ki pa se morajo skuhati na „mokroti“, ki je sestavljena iz

pol vode pol žganja. Na Koroškem, ko sem obolev, sem dobil mesto čaja „lavre“ — tukaj pa ti norci v takem primeru ponujajo sladoleđ.

Tretja pa je ta! Ako se je človeku kihnilo, kar se vsakemu lahko pripeti, je tvoj bližnji rekel: „Bog pomagaj!“ tukaj pa, če se ti kihne, moraš prositi za oproščenje.

Za zaslužek je sedaj nekako dobra doba, brezposeln je danes samo tisti, ki beži pred delom. Novonaseljenci — bivši begunci — tudi kar pridno poprijemljemo za delo. Z delom svojih rok pomagamo revnim v domovini, pa tudi sebi vsak privošči nekaj več, kakor bi si sicer.

Precej teh „novih“ si je že kupilo avtomobile, nekateri so denar prodajalcu kar na roko odšteli, nekateri pa plačujejo mesečno. Z njegovim privoljenjem povem, da tako tudi tisti Slak Jernej, ki je prej v neki mlekarji v Velikovcu izdelaval sir — po končanem delu pa zahajal rad v veselo družbo in povsod pritisnil s svojim močnim basom — prav tisti Slak, ki je po Koroški prepeval:

Pil ga je rad, kadil je rad
in pa tud' ljubil, če je le prilko dobil.
Sedaj se pa že vozi s svojim avtomobilom.
Rečem vam, da se je Slak za deset let pomladil, odkar je tukaj in sam pravi,
da se prav mladega počuti, zato mu ne zamerite, če sedaj najraje prepeva tisto:
Ljubit je res lepo,
če je dekle zato,
če pa dekleta ni —
vse skup nič ni.

Seveda bo pomalem utihnil s petjem, ker nekaj šušljajo, da se pripravlja vpreči se v sedmi jarem.

Mojega „padnarja“ Ivana Novaka, ki je tudi iz vrst beguncev, neznansko griže vest, ker ni pred odhodom v Ameriko poravnal cele naročnine za „Naš tednik“. Menda dolguje za celih šest mesecev. Meni je porinil štiri dolarje s prošnjo, naj jaz na kako vižo denar pripravim v upravo lista, urednik pa naj po prejemu denarja črta njegovo ime iz knjige dolžnikov, pa prav zares, da bo potem revček lahko v miru zaspal. Tako je, vidite, če ima človek tanko vest — le na splošno imamo vsi bolj kosmate, kaj? Pridni ostanite in dosti sena nakosite, to še rečem za danes, drugič pa še katero.

Kranjski Janez

VABILO.

Šentlenarški pevski zbor prav pristrčno vabi na koncert koroške narodne pesmi, ki bo v nedeljo dne 1. julija ob 3. uri popoldan pri Puschniku v Ločah. Pridite vsi, ki ste dobre volje in domačega duha. Ne bo Vam žal. Vstopnine ni.

Življenje in smrt knjige

Fran Sal. Finžgar
(2. nadaljevanje in konec)

„Sta dodelala?“

„Sva, Liza; ni se nam treba bati zime.“

Me na polici smo se oddahnile. Izginil je grozni strah, katera pride zdaj na vrsto. V naših dušah je zraslo upanje, da smo vsaj do prihodnje zime varne pred smrtjo.

Ali Trta je ukrenil drugače. Prišla je sobota. Gospodar je sedel zvečer k mizi, privil okajeno svetilko, podstavil počeno ogledalce, odpel od pasu jermen, ga stisnil med kolena in nategnil. Zabliskala se je britev. Ko jo je nabrusil, da je vzela las, je vstal in stikal po klopih in policah pri oknih.

Kadar bi potreboval, ni, sicer se ti valja po vseh kotih. Kar si potrka na čelo. „Da sem tak pavliha! Papirja vendar na cente! Pa se človek ne domisli.“

Stegnil je roko na polico pod strop in pograbil prvo knjigo, ki mu je prišla pod roke. „Pa še kako pripraven papir,“ se je veselil. Zahreščalo je enkrat, zahreščalo dvakrat in uničil je knjigi njen lepi obraz.

Ob tem dogodku smo vse popolnoma obupale: obsojene smo! O tem smo bile prepričane, s tem smo se tolažile. „Kakor ne izbriše nobena roka sobot s sveta, tako nihče ne otme nas počasne, a gotove smrti. List za listom, kakor kaplja za kapljo krvi, dokler ne pride smrt.“

Tako je šla ta novica od sosed do sosed. In še preden se je zvečerilo, je bila vsa peč natrpana z otroki. Okrog mize in po klopih pa so sedeli gospodarji, deklice, celo tiste gospodinje, ki so mogle z doma.

Trta je prižgal petrolejko, ki jo je Malha prej ocedil in izbrisal, da se je ljudem zableščalo, ko je zažarela na mizi.

Malha je začel. Po hiši je zadonel visok, pevajoč glas, da so se navzoči spogledovali. Gladko je tekla beseda za besedo. Ni se spotaknil. Jaz sem se veselila, zakaj mene je bil berač izbral za berilo.

Spočetka je ta in oni kaj malega pošepetal in zamrmral. Malha pa se je hitro ustavil, pritisnil prst tja, kjer je nehal, in se ježno ozrl po šepetalcu. Rekel pa ni besedice.

Polagoma so se ljudje umirili. Radovednost je rasla. Vse se je zaljubilo v Gašparinovega Tineta, ki je tako strašno trpel na vojski, bil ujet, a je ušel, bil zopet ujet in ranjen, pa se je izliral in izmotal iz ječe. Ali komaj je pisal ganljivo pismo materi domov, da je rešen in se kmalu vidita, že se je zopet zapletel v nevarnost. Poslušalce je začelo skrbeti, tiščali so se k Malhi in čakali v strahu, kaj bo.

Tedaj pa je Malha zaprl bukve in rekel: „Jutri pa naprej.“

„Nocoj, nocoj! Beril! Kaj bi nehavali Napreji!“

Tako so vsi hkrati priganjali in tiščali vanj. Toda Malha je bil trdovraten: „Možje, imejte pamet! Nisem ukradel grla. Kakor sem rekel: naprej jutri!“

Zagodka mu je obetal slivovke, Trta ponujal jabolčnika, Ječmenček je potisnil predenj mehur s tobakom — vse zaman. Malha je ostal trd.

Drugi dan so z mrakom že povsod večerjali. Malha se je preselil k Strahu in z nočjo je bila hiša polna poslušalcev.

Tudi ta večer Malha ni dovršil zgodbe. In dokončal je še ni tretji večer. Ko pa je dognal konec četrto noč, so vsi na glas zahtevali: „Začni od kraja! Jutri pri nas! Pri nas v petek!“

Malha se ni branil. V Zalazu se je začelo ponočevanje ob knjigi, da ga niso pomnili stari dedje. Ljudje so pozabili vse drugo in govorili o Gašparinovem Tinetu in o njegovih srečnih nesrečah. Tako dolgo so tirali berača od hiše do hiše, stregli mu in postiljali ob peči, da je navsezadnje pošel petrolej v Zalazu. Tedaj so se šele zganili in pregazili pot v dolino, da so prišli do olja in soli.

Malha je pa tudi izginil po gazi v svet. Z njim se je nehalo književno življenje v Zalazu. Mene je popustil na klopi in dobili so me v pest otroci. Sedaj ležim pri vaših nogah in čakam na pol uničena smrti. Ne bojim se je sedaj. Nisem živela brez koristi. Zakaj v Zalazu se je začela z beračem Malho nova doba. Pognala je prva kal veselja do branja in izobrazbe. Abecedniki so odtlej spoštovani. Otroci bero in slovkujejo, da se razlega po vasi.

*

Veter je zapihal močnejše. Listi knjige so zašumeli zadnji pozdrav, gospod Janez pa se je vzdignil s parobka.

Hier lädt ein,
ihn zu versuchen,
ein berückend
schöner Kuchen.

Schon im nächsten
Augenblick
bleibt nur mehr
ein Stück zurück.

Auch die letzten
Brösel finden
einen Herrn und
sie verschwinden.

Euch bleibt nicht
der kleinste Rest,
wenn ihr eines
nicht vergeßt:

König
BACKPULVER
*mit den
Bilderrezepten*

Slovenske oddaje v cadiu
CELOVEC (val 417.2 m)

Oddaje vsak dan od 14.30 do 15.00, ob sobotah od 9.00 do 9.30, ob nedeljah od 7.15 do 7.45, v torek in soboto tudi od 18.30 do 18.55. — Poročila: Vsak dan (razen sobote in nedelje).

Nedelja, 1. VII.: Pester spored.
Ponedeljek, 2. VII.: Iz svetovne literature.
Torek, 3. VII.: Zdravnik — Zvečer: Jezikovni paberki iz Koroške (predava dr. R. Ložar).
Sreda, 4. VII.: Gospodinja in gospodar.
Četrtek, 5. VII.: Za mladino.
Petek, 6. VII.: Komentarji — Sod. vprašanja.
Sobota, 7. VII.: Iz slovenske literature. Zvečer: Slike iz narave.

RADIOPOSLUŠALCI!

V četrtek, dne 5. julija popoldne ob 1/23. uri poslušajte oddajo klasične gimnazije iz Celovca. Dijaki nas bodo z besedo, pesmijo in godbo peljali v dobo Prešernovega življenja, da bomo še bolj spoznali našega velikega pesnika.

NAGLUŠNI, POZOR!
Slušalne aparate, model VV šil. 934.—
Slušalne aparate model LV šil. 1330.—
dobite pri Radio Schmidt, Celovec, Bahnhofstraße 22

KINO
Celovec - Klagenfurt
STADTTHEATER
Predstave ob 16., 18. in 20. uri.
Do 28. V. »Argentinische Nächte«
Od 29.—30. VI. »Aus Liebe schuldig«

PRECHTL
Predstave ob 16.00, 18.15 in 20.30
Od 29. VI.—2. VII. »Gewitter ins Mai«

Belfjak - Villadi
BAHNHOFLICHTSPIELE
Predstave ob 12., 14., 16., 18.15 in 20.30, ob nedeljah in praznikih tudi ob 10. uri.
Od 26. VI.—2. VII. »Die Braut des Maharadschah«
Od 3.—5. VII. »Insul der Liebe«
Dne 1. VII. ob 10. uri: »Tour de Suisse« — Radrundfahrt

STADT-KINO
Predstave ob 16., 18. in 20. uri.
Od 29. VI.—2. VII. »Die Nacht ohne Sünde«

IZŽREBANO ZAVAROVANJE
zavarovalnice
ASSICURAZIONI GENERALI
Pri žrebanju dne 15. VI. 1951 je bila izžrebana vrsta številke
2 7 1 6
S tem odpade na vsako veljavno polico z gornjo izžrebano številko zadenek v iznosov
1.000 šilingov
ASSICURAZIONI GENERALI
PODRUŽNICA CELOVEC-KLAGENFURT, 10.-Oktoberstraße 2.

HAAS & Co.
Celovec, Klagenfurt
Bahnhofstraße 3 — Tel. 22-41
trgovina električnih aparatov
radijskih aparatov
tehničnih novosti in inštalacij

Podporočnik Filchner in lepa Kirgizinja

„Dne 24. maja 1900 sem zapustil — 600 mark v žepu — svojo garnizijo v Münchenu in se peljal v Taškent, kjer sem dobil od ruskega generalnega guvernerja dovoljenje za potovanje čez Pamir planoto, takozvano streho sveta.“ — Tako piše mladi raziskovalec Wiljem Filchner, neverjetno energičen in agilen človek, v svojem poročilu „Moja pot čez Pamir“, ki je ugajala povsod.

Iz tega poročila prinašamo čudovito črtico.

Se na strani Tengitar-območja, kjer sem nastopil pot, sem prehitel veliko jezdecov in karavan in tako občudoval hladnokrvnost in sigurnost, s katero so se dekleta in žene, ki so sedele na konjih, vzpenjale preko najtežjih goratih grebenov. Karavane so gonile pred seboj veliko čredo ovac, koz, konjev, kamel in jak-volov (to so divji voli). Taka čreda živali mi je skoraj zaprla pot skozi ozek prehod doline, iz katere v obliki vodopada priteče reka Čičekli. Boječe živali si kar ne upajo nadaljevati poti. Že je izgledalo, da bo nastala večurna zamuda, ko me nenadoma prime za roko mlada, lepa Kirgizinja ciganskega tipa, ki je jahala na konju ter mi namigne, naj ji sledim.

S svojevrstnim ponosom zamahne z nagajko (usnjeni bič) ter mi je z glasnimi vzkliki, ki so bili močnejši kot šumenje vodopada, utrla pot skozi množico, ki se je z godrnjanjem plaho umikala hčeri gorá.

Kako sem se počutil v tem trenutku revnega jaz, ki sem se moral poslužiti pomoči dekleta, da sem lahko nadaljeval svojo pot. Skoro me je bilo sram se ji zahvaliti, ko se je čreda za nami zopet strnila.

Še smo stali pred vodopadom, ob vnožju katerega so deroči potoki tekom milijonov let izprali mali bazen, v katerem so se konji skoraj do hrbta pogreznili. Bilo je torej na vsak način potrebno obiti vodopad in priti čez bazen.

Poskočna Kirgizinja, ki me je dobrosrčno pogledala, je značilno namignila, njen pogled je bil obrnjen proti zaprekam, pred katerimi smo se nenadoma znašli. Tu se je tudi meni nudila možnost, da ji poplačam njeno ljubeznivost. Skočil sem s konja, prijel Kirgizinjo okrog pasu ter jo nesel skozi bazen ter naprej ob vodopadu navzgor preko skalovja.

Lepa Kirgizinja se je brez odpora zapala mojim rokam. Samo škoda, da je bila precej težka, drugače bi jo bil gotovo nesel še lep kosček poti naprej. Konji so plezali za nami in tako sem posadil prijetno breme, ko sem prispel gori, zopet na hrbet njenega konjička. Tudi jaz sem se povzpел na svojo kobilu „Karo“ ter šele sedaj opazil, da so moji podplati zelo krvaveli iz več ran, ki mi jih je vrezalo ostro skalovje.

Medtem so se pojavile za nami glave,

druga za drugo. Najprej so se pokazali spretni plezalci, močni jak-voli, proti koncu sem zagledal kamele, ki so zoprno rjovele. Drzen primer njihove pastirke je podžgal obotavljajočo se množico.

Ožina skalovja je postajala širša, napredovanje v njej pa je kljub temu ostalo naporno (Filchner se je sedaj nahajal na Kitajskem ozemlju in to brez dovoljenja za vpotovanje. O izbruhu upora boksačev na Kitajskem, katerega žrtev je postal nemški poslanik v. Ketteler v Pekingu, potem ko sta Nemčija in Anglija napovedali Kitajski vojno, je slišal samo po naključju.)

Nenadoma zagledam svojevrstno družbo na konjih, ki se nam je bližala z brega. Spredaj nekoliko kitajskih vojakov na konjih, potem star Kirgiz z dolgo, belo brado, dozdevno vodja, ki so mu sledili trije konji. Na srednjem je sedela, ovita s plavim plaščem, neka Kitajka. Na obeh straneh sta jahala po en Kitajec. Eden od teh je držal velik rumen dežnik nad Kitajko, drugi pa je s čopom raznobarnega perja mahal pred njeno glavo in jo hladil. Zadaž so se nahajali kitajski jezdec z velikimi rumenimi klobuki, z dolgimi sulicami in so bili v živahnem razgovoru.

V začetku sem bil neodločen, kako se naj zadržim napram tej nekam čudni koloni. Zanašal sem se na svojo spremljevalko, ki je mirno sedela na konju ter spoštljivo pozdravila starega Kirgiza ter nato spregovorila par besedi z njim. Jaz sem uporabil svoj običajni pozdrav „Aman Bai“ ter tako neovirano prišel mimo te družbe, ki pa me je skrajno nezaupljivo motrila.

Greben 4000 metrov visokega Tengitar-pasu sem dosegel ob dveh popoldnih pri temperaturi 15 stopinj Celzija. Od časa naprej, ko smo srečali kitajsko kolo-

Schleppe pivo - tekoče hranivo!

no, sem pogrešal kirgiško spremljevalko. Na njenem mestu je jezno zijal vame jak-vol, ki mu je sledila vsa velika menažerija Kirgizije.

V mišljenju, da me bo moja prijazna Kirgizinja kmalu zopet dohitela, sem sam jahal naprej... Končno ob desetih zvečer... so psi prav glasno pričeli lajati. Iz enega pred menoj ležečih šotorov se je pojavil nek Kirgiz in mi držal dolg, povsem nerazumljiv nagovor. Kmalu je to „bledo lice“ očitno postalo predmet živahne zabave med možni in ženami, ki so prihitali od vseh strani (Kot protiuslugo za vso gostoljubnost je pričel Filchner deliti sladkor).

Sladkor je privabil precejšnje število žen in otrok. Nemalo sem bil začuden, ko sem na obeh nežnih ročicah, ki sta prosili za sladkor, spoznal svojo lepo pastirko, ki me je spremljala na poti na Tengitar-pas. Vendar danes, kar sicer ni bilo lepo od mene, nisem čakal na njo, čeprav se je samo radi mene tako dolgo zadržala pri kitajski koloni. Samo dobra diplomatinja je tako dobro obvladala kri-

no, sem pogrešal kirgiško spremljevalko. Na njenem mestu je jezno zijal vame jak-vol, ki mu je sledila vsa velika menažerija Kirgizije.

V mišljenju, da me bo moja prijazna Kirgizinja kmalu zopet dohitela, sem sam jahal naprej... Končno ob desetih zvečer... so psi prav glasno pričeli lajati. Iz enega pred menoj ležečih šotorov se je pojavil nek Kirgiz in mi držal dolg, povsem nerazumljiv nagovor. Kmalu je to „bledo lice“ očitno postalo predmet živahne zabave med možni in ženami, ki so prihitali od vseh strani (Kot protiuslugo za vso gostoljubnost je pričel Filchner deliti sladkor).

Sladkor je privabil precejšnje število žen in otrok. Nemalo sem bil začuden, ko sem na obeh nežnih ročicah, ki sta prosili za sladkor, spoznal svojo lepo pastirko, ki me je spremljala na poti na Tengitar-pas. Vendar danes, kar sicer ni bilo lepo od mene, nisem čakal na njo, čeprav se je samo radi mene tako dolgo zadržala pri kitajski koloni. Samo dobra diplomatinja je tako dobro obvladala kri-

Ze nad 250 let kupujemo najboljšo sladkorčke — bonbone — kolačke in sveče za praznike in vsako priliko pri **ZEHNER** Celovec-Klagenfurt, Alter Platz
Kupimo vsako količino čebelnega voska ali pa ga zamenjamo za najboljše pristne satnice.

„Bago“
pijače iz sadnih sokov
Imajo v primeri z limonadami
3. prednosti:
• iz čistih naravnih sadnih sokov (nobenih esenc, nobenih barvil)
• večja vsebina sladkorja
• polnitev brez klic
Izdelovalec — „Tekoče sadje“
JAKOB PAGITZ
CELOVEC-KLAGENFURT, Waagplatz

tični položaj. Za kazen pa sem zašel ter tako mnogo pozneje prispel v Bulak-Baseli kakor Kirgizinja, ki je dobro poznala pokrajino.

Sicer pa mi je, kakor se zdi (zadržanje njenega plemena je služilo kot zadosten dokaz) zdavnaj oprostila. Kljub temu sem ji stisnil v roko kakor pest velik kos sladkorja, v splošno začudenje in največje veselje obdarjene. Ta se ni mogla vzdržati, da mi ne bi izrekla zahvale za dar na svoj način. Poljubila mi je roko.

MALI OGLAS
Korošica želi poročiti pridnega delavca 43—52 let. Resne ponudbe poslati upravi lista pod značko: „Združitev“.

Za vroče poletne dni kopalne potreščine poceni v trgovski hiši
Hans Brunner
Celovec-Klagenfurt, Priesterhausgasse

ŠPORT

V nedeljo je bil v Kranju namiznoteniški turnir, ki so se ga poleg številnih slovenskih igralcev udeležili tudi člani Uniona iz Celovca. V skupnem plasmanu je zmagal Železničar iz Kranja s 121 točkami.

Kranjčani so premagali Celovčane. Minulo nedeljo je bil v Kranju namiznoteniški dvoboj med mladinci domačega Železničarja in Uniona iz Celovca. Prvi nastop s tujimi igralci so domači mladinci uspešno prestali. Zmagali so z rezultatom 5:3, k čemur je največ prispeval mladinec Hleblš, ki je vse igre odločil v svojo korist.

Avstrijci so povabili Železničarja na povratni dvoboj v Avstrijo, kjer naj bi Kranjčani sodelovali na mednarodnem turnirju ob Vrbskem jezeru.

Vaša športna oprema
Je v športni hiši
„Davas“
(K. KUNTSCHITZ)
Celovec-Klagenfurt, Bahnhofstr. 26, Tel. 22-49

Poboljšal se je
Tonček je prišel ves vesel iz šole in oče ga vpraša: „Kaj se je zgodilo, da si tako dobre volje?“
Tonček odgovori ponosno: „Učitelj me je pohvalil.“
Oče: „Kaj pa je učitelj rekel?“
Tonček: „Gospod učitelj je rekel Miheju: Ti pa še manj znaš kot Tonček.“

QUICK pralna služba
R. GABRIEL
Celovec - Klagenfurt, Getreidegasse 7
Naša pralnica je VAM na razpolago
Odprta dnevno od 7. do 21. ure